

Hranilna pisma
10% na 19 mesecev
8,75% neto

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
 TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

PETEK, 25. AVGUSTA 1995

Pocenitev denarja v Nemčiji ni prepričala trgov

RIM - Polodstotno znižanje cene denarja v Nemčiji (in posledično tudi v Avstriji, Belgiji, Nizozemski in Danski) ni imelo zazelene učinka na medvalutna razmerja in niti na finančne trge, kot bi bilo pričakovati, če ne bi skoraj istocasno prišli iz Washingtona negativni podatki o gibanju notranjega povpraševanja. Dolar si je

tako v razmerju do marke opomogel le za nekaj ur, ko je tudi liri uspelo potisniti nemsko devizo na 1.086 lir, vendar je ta proti večeru spet zrastle cez 1.090 lir. Podobno je bilo tudi na milanski borzi, kjer so kazalci zazivele le za nekaj minut, sestanek pa se je koncal v popolnoma negativnem tonu.

Na 2. strani

Karadžić grozi Hrvatom iz Trebinja

TREBINJE - Kot kaže bo novo krizno žarišče na ozemlju nekdanje Jugoslavije nastalo na dubrovniški rivieri. Mestece Trebinje v dubrovniškem zaledju je namreč včeraj obiskal vodja bosanskih Srbov Radovan Karadžić in povedal, da so se s hrvaškim predsednikom Tudmanom že pred časom dogovorili, da bodo rešili »dubrovniški spor« brez prelivanja krvi. Karadžić je tudi dejal, da Srbi ne bodo mimo gledali kopicenje hrvaske vojske pri Dubrovniku.

Na 15. strani

Eni se veselijo, drugi pa jezijo

TRST - Medtem ko se osebje hotela Duchi d'Aosta pripravlja na javen protest, ker ga hoče financnik Karl Keller odsloviti, se skedenjskim železarjem pišejo boljši časi. V torek bodo na ministrstvu za delo podpisali sindikalni sporazum, ki bo delavcem zagotovil odpravnine in mobilnost v pričakovanju ponovne zaposlitve, dan pozneje pa v Trstu pogodbo o prodaji tovarne navezi Bolmat-Lucchini.

Na 5. strani

RIM / DILEME ITALIJANSKE POLITIKE

Ali bo Diniju uspelo ohraniti vladno krmilo?

Še nejasna perspektiva finančnega zakona

RIM - Z intervjujem za milanski tednik Panorama, v katerem je obljubil, da bo popeljal liro v Evropski denarni sistem, ce bo ohranil krmilo v svojih rokah, je Lamberto Dini očitno dvignil ceno lastnih političnih delnic. Po intervjuju se je spet začelo tisto snubljenje premiera z desne, a tudi z leve, ki je bilo glavna tema italijanskega političnega poletja.

Dini včeraj ni hotel dodatno pojasniti svoje misli. Svojemu tiskovnemu atašeju je naročil le, naj demantira, da je hotel zaceti polemiko z liderjem leve sredine Romanom Prodiem. In tudi Prodi, ki je v sredo osvrknil premiera, je včeraj hitel povedati, da ima s predsednikom vlade zelo dober odnos.

Dejanski politični problem je finančni zakon, ki ga je Dini začel snovati z gospodarskimi ministri. Na vabilo leve sredine, naj bi tudi Kartel

svobosčin glasoval za finančni zakon in s tem dokazal, da se zavzema za korist države, se je doslej odzval samo Rocco Buttiglione, medtem ko se Silvio Berlusconi ni oglasil in tudi Gianfranco Fini je raje prepuštil besedo (sicer precej protislovno) svojim sodelavcem. Sele ko bo znan odgovor Kartela na to vprašanje, bo jasno do kdaj bo Dini lahko ohranil krmilo vlade v lastnih rokah.

Na 3. strani

ZAIR / VLADA PRIVOLILA V POGAJANJA

Zaustavili nasilno selitev beguncev

Za ruandske begunce se je zavzel Visoki komisariat pri Združenih narodih

GOMA - Visokemu komisariatu ZN za begunce je uspelo ustaviti nasilno izseljevanje ruandskih beguncev, ki ga je v soboto začela izvajati zairska vojska. Vlada v Kinsasi je namreč privolila v pogajanja o oblikovanju programa prostovoljnega vračanja ubežnikov - v Zair se jih je lani med kravato državljansko vojno zateklo več kot milijon - domov v Ruando. Tiskovni predstavnik UNHCR je povedal, da skušajo od zairskih oblasti dobiti zagotovila, da se prisilne izselitve Ruandcev v nobenem primeru ne bodo nadaljevale.

Polemike ob memorandumu

LJUBLJANA - Na slovenskem ministstvu za obrambo vztrajno poudarjajo, da pri pobudi za pripravo memorandumu o sodelovanju s hrvaškim obrambnim ministrom nikakor ne gre za vojaški pakt in vpletanje Slovenije v balkansko krizo. Polemika pa je »ob strani« odprla tudi vprašanje postopka pri spreje-

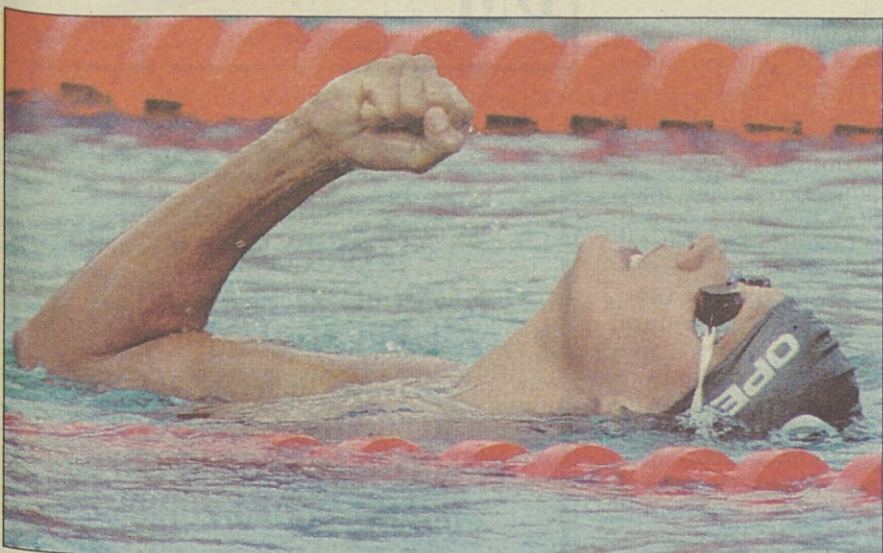
manju taksnih sporazumov.

Niti enega od doslej podpisanih sporazumov namreč niso obravnavali v državnem zboru, pač pa jih je ratificirala kar vlada sama, z ustreznouredbo. Ti sporazumi sicer res niso vojaški pakti, vseeno pa bi bilo logično, da bi o njih razpravljali tudi poslanci. (B.L.)

Na 11 strani

PLAVANJE / NEMKA JUNAKINJA EP NA DUNAJU

»Zlata« Franziska

Franziska van Almsick je na 33. evropskem prvenstvu v plavanju osvojila se dve zlati kolajni in je na dobri poti, da postane najuspešnejša tekmovalka v zgodovini evropskih prvenstev. Nemka je namreč na EP v Sheffieldu ze osvojila šest zlatih kolajn in jih

ima sedaj že deset, to je eno več kot njena rojakinja Ute Geweniger. Van Almsickova včeraj na 400 metrov kralj in naredila napake, najzlahnejše odlicje pa si je pripravala tudi s stafeto 4 x 100 metrov kralj.

Na 18. strani

Zbornik Primorski dnevnik 1945 - 1995

je naprodaj v urednistvih Primorskega dnevnika, ob delavnikih: v Trstu od 10. do 14. ure v Gorici od 9. do 12. ure

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Večje družinske doklade

Za družine z nizkimi dohodki se bodo doklade za vsakega otroka po prvih dveh zvisale na 84 tisoč lir, in to retroaktivno od 1. julija letos.

Stran 2

Buscetta buri duhove

Polemike zaradi »don Masinovega« krizarjenja po Sredozemlju navajajo k domnevi, da skuša nekdo razvrednotiti vlogo skesancev pri odkrivanju vezi med politiki in mafijci.

Stran 3

Odkrili informatske gusarje

V Vidmu je policija odkrila veliko organizacijo informatičnih gusarjev, ki naj bi svojo mrežo že razpredla po vsej državi. Promet s ponarejenimi kompjuterskimi programi naj bi znašal nekaj deset milijard lir.

Stran 3

Cantieri Trieste: prekinjen protest

Delavci milške ladjedelnice so zapustili dvorano milškega občinskega sveta potem, ko jim je bilo zagotovljeno srečanje z vodstvom podjetja.

Stran 5

Neskončna razprava o zdravstvu

Goriška bolnišnica je bila namenjena rušenju, zdaj naj bi jo obnovili?

Stran 8

RIM / POLETNA POLITIČNA DILEMA

Ali bo Dini skušal obdržati krmilo?

Vse manjše stranke odločno podpirajo premiera - Berlusconijev molk o proračunu

Esejistično tekmovanje dveh liderjev

RIM - Italija naj bi postala normalna država. To je izziv, ki ga Massimo D'Alema nakazuje levici. Temu projektu je tajnik Demokratske stranke levice posvetil knjigo, ki bo izšla v prihodnjih dneh v založbi Berlusconijske založniške hiše Mondadori.

V poglavju, ki ga objavlja tednik Panorama, D'Alema meni, da je treba cilj normalne Italije doseči s pogumnimi in učinkovitimi reformami. Ob tem sporecilo D'Alema tudi govori o prijateljih in nasprotnikih, protagonistih italijanske politične scene. Sedanjemu predsedniku vlade potrjuje zaupanje, medtem ko o glavnem nasprotniku, predsedniku Forza Italia Silviu Berlusconiju meni, da bi »njegova vlada najbrž trajala dlje, ko bi bil prisluhnil nasvetom predsednika republike Scalfara.

Skoraj istocasno bo izšla tudi avtobiografska knjiga Walterja Veltronija, ki je bil glavni D'Alemaov tekmeč za tajništvo. Tudi ta knjiga govori o aktualnih problemih, s katerimi se mora spoprijeti levica.

RIM - Ali premier Lamberto Dini snuje vlado, ki bi lahko nasledila sedanjemu kabinetu? To vprašanje so si zastavile politične stranke po objavi inbtervjua, s katerim je predsednik italijanske vlade obljubljal, da se bo lira s oktobrom vrnila v Evropski denarni sistem, če bo lahko obdržal krmilo italijanske uprave v svojih rokah.

Predsednik vlade, ki je z gospodarskimi ministri začel zastavljati finančni zakon, včeraj ni hotel dodatno pojasniti svoje misli. Toda minister za delo Tiziano Treu je namignil, da bi vlada lahko nadaljevala z delom. »Sedaj se ukvarjamo s finančnim zakonom in odločkom o možnostih enakega pristopa k televizijskemu sistemu, za kar smo se obvezali. Nato bomo videli, kaj se bo zgodilo. Vendar to ne pomeni, da je sedanje vlade konec,« je rekel minister novinarjem.

Dinijsve besede so izzvale takojšen odmev med strankami in spet spodbudile tisto snubljenje z desne pa tudi z leve, ki je bila glavna tema italijanske politične scene v avgustu. Vlado in njenega krmarja so podprli predvsem »grmički«, ki vztrajajo nasprotujejo možnosti predčasni volitev. Po njihovi oceni je premier dokazal veliko državniško modrost in se opredelil za ukrepe (finančni zakon, reforma volilnega sistema itd), ki ih država potrebuje.

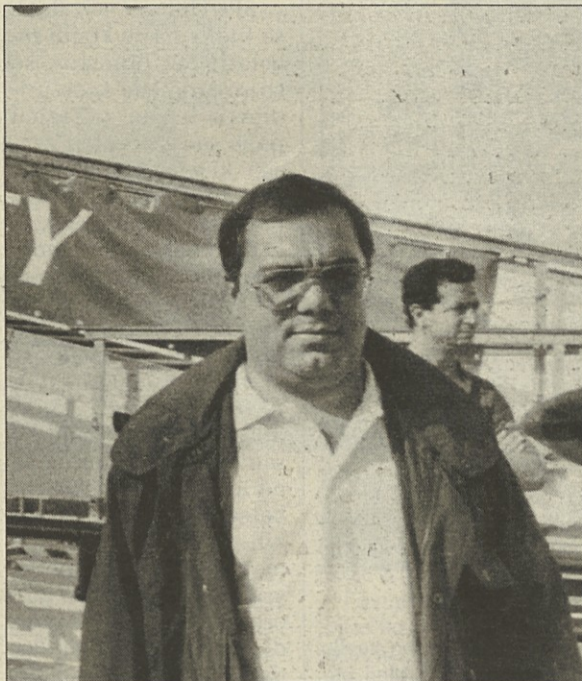
Dejanski preizkusni kamen bo finančni zakon. Levosredinska koa-

licija, ki podpira Dinijsvo vlado, nima zadostne moči, da bi omogočila odobritev zakona, predvsem pa si ne namerava prevzeti bremena odobritve proračuna, ki bo zahteval nove zrtve, če so politične volitve edina perspektiva. »Nujna je širša podpora, del tega bremena si mora prevzeti tudi Kartel svoboščin,« je včeraj izjavil predsednik poslancev Ljudske stranke in eden od Prodijevih sodelavcev Nino Andreatta. Za to hipotezo se je opredelil voditelj CDU Rocco Buttiglione, medtem ko je voditelj Kartela Silvio Berlusconi, ki je na oddihu na bermudskem otocju, vztrajno molčal. Zaenkrat je težko reči, kaj ta molk dejansko pomeni.

CATANIA / Z IZVIDNIŠKIM ČOLNOM FINANČNE STRAŽE

Buscetto odpeljali na varno šele včeraj

Novinar De Gregorio na ladji »nezaželen gost«

Novinar Sergio De Gregorio na ladji družbe Star Lauro (Ap)

CATANIA - Mafijskega skesanca Tommasa Buscette niso skrili že predvčerajšnjim, temveč šele včeraj ponoči. Vest, da ga je odpeljala vojna ladja tik po nastopu srede, je sporočil novinarjem poveljnik ladje Monterey, ker mu je to naročil državni protimafijski organizem DIA z namenom, zagotoviti nekdanjemu bosu, njegovi zeni Cristini in sinu Stefanu varno izkrcanje, medtem pa temeljito pripraviti »resilno« akcijo. Pač pa so v sredo ponoči spustili s helikopterja na ladjo skupino oboroženih varnostnikov, ki so trojico zastrazili vse do druge ure včeraj zjutraj, ko so jo vkrcali na izvidniški čoln finančne straže in

odpeljali neznano kam.

Ladja se je včeraj zadržala v Catanii, od koder je zvečer odplula proti Genovi, ki je bila izhodna točka krizarjenja. Casnikarja Sergio De Gregoria, ki je prek telednika Oggi prvi razodel Buscettovo prisotnost na Montereyu, je kapitan Franco D'Esposito kratkoma odslovil kot nezazelen osebje. Zakaj? »Zaradi tega,« je utemeljil svojo odločitev, »ker je siril med potniki nerresnične vesti in jih ustrašoval, saj je pravil, da je na ladji več kamoristov z družinami.«

Toda na ladji ni bilo panike. Mnogi so vedeli, da je Roberto Ferrara v resnici don Masino: eni so se ga ogibali, drugi so buljili vanj iz radovednosti, nekateri pa so z njim delili prijetne urice.

Na pomolu v Catanii sta ostala tudi neapeljski gradbenik Umberto Minopoli in kampanijski deželni svetovalec Forze Italia Angelo Tramontano, ki sta se v De Gregoriovi družbi pogovarjala z Buscetto. Ta naj bi jim razkril, da palermsko sodstvo želi razčistiti, »kako je mogoče Berlusconi v tako kratkem času postati tako mogočen«. Tramontano naj bi tudi prisilil novinarja, da je seznanil javnost z Buscettovim potovanjem, češ da se je bilo le tako mogoče iznebiti »nevarnega« sopotnika. Kaj pa, ko bi skesanca podlegel mafijcem? Sicer pa: kdo je De Gregorio prišepnil, da pojde Buscetta na krizarjenje?

NESREČA / V SREDO

Smrt Slovenke v severni steni Montaža

Mariborčanki Nadi Cojhter spodrsnilo pri sestopu z ledenika - Soplezalec ranjen

TRBIZ - Nada Cojhter, tako je bilo ime 45-letni slovenski alpinistki, ki se je v sredo smrtno ponesrečila na Montažu v Julijskih Alpah. Bila je iz Maribora, medtem ko je njen soplezalec, 33-letni Jelko Kozjak, doma iz Ljubljane. Moski se sedaj zdravi v bolnišnici v Huminu blizu Vidma za posledicami nesreče v gorah.

Cojhterjeva in Kozjak sta zacela v dopoldanskih urah vzpon po severni steni Montaža. Prispela sta do kakih 300 metrov dolgega in strmega ledenika, ki sta ga preplezala brez derez, zatem pa sta se ustavila, ker nista mogla nadaljevati. Odločila sta se, da sestopita, pri sestopu po ledeniku pa je ženska spodrsnila, zadela je v soplezalca in oba sta zdrselo po ledu za

kakih 100 metrov, zatem pa koncala v 15 metrov globoko razpoko seraka.

Kozjak, ki si je pri drsenju zlomil levo zapestje in se potolkel po celem telesu, si je kmalu opomogel. Zenska je bila še živa; z njo je spregovoril nekaj besed ter se nato podal po pomoč. Z mnogo truda se je izvlekel iz seraka in se podal v dolino. Pri bivaku Stuparich, skromni kovinski baraki, je srečal nekaj drugih alpinistov in jih obvestil o nesreči. Eden od plezalcev jo je urno mahnil do koče Grego in sprožil alarm.

Pri reševalni akciji so sodelovale enote finančne straže iz Nevejskega sedla, karabinjerji in helikopter civilne zaščite. Nekaj ur po nesreči so reševalci prispeli do

plezalke, a zanjo ni bilo več pomoči: pred njihovim prihodom je podlegla hudim poškodbam. S helikopterjem so njeno truplo prepepeljali v dolino, Kozjaka pa na zdravljenje v huminsko bolnišnico.

Finančni stražniki do srede ponoči niso izvedeli za ime umrle plezalke. Pri sebi ni imela dokumentov, ker jih je pustila v avtomobilu, s katerim sta se s Kozjakom pripeljala do Doline Zajzere; moski je bil po nesreči ves zmeden - tako so povedali finančni stražniki - in jim ni bil v veliko pomoč. Sele potem, ko so našli avtomobil in v njem osebne dokumente, so lahko ugotovili njeno istovetnost. Njen gorski obisk v Italiji se je tragično končal na ledeniku v severni steni Montaža.

Jože Pirjevec

23.

Vidov dan

Odlomek iz knjige »Jugoslavija 1918-1992«

V prenaseljenih mestih, kjer je bilo po več družin natrpanih v eno samo stanovanje in kjer se je dalo kaj kupti samo z boni in »tockami«, so kolikor toliko bolje živeli samo partijski funkcionarji. Imeli so proste roke v vsakem podjetju, nadzirali so vsako imenovanje, razdeljevanje zivilskih nakaznic in stanovanj. V izredno skromnih ziviljenjskih pogojih (srednji letni dohodek je znašal 350 dolarjev na prebivalca) so tisti, ki so napredovali v partijski kariere, imeli marsikatero ugodnost. Res je sicer, da so bile plače skoraj za vse enake, saj je bilo razmerje 1:3, a prav tako je res, da so člani partije prejemale najrazličnejše doklade za »posebne aktivnosti«. Cim vise je bil posameznik na partijski lestvici, tem večji so bili njegovi privilegiji: brezplačno stanovanje, sluzincad, avtomobil, počitniški domovi in predvsem možnost nakupa po nizkih cenah v »diplomatskih« trgovinah blaga, ki ga sicer ni bilo v prodaji. Na vrhu države so se Tito, Kardelj, Ranković, Djilas in drugi oblastniki brez zadržkov predajali razkosju, kakrsnega dotlej komunistični voditelji, začensi z Leninom in Stali-

nom, niso poznali in niti cenili. Se pred koncem vojne, so v Kremlju Titu očitali, da se ukvarja bolj z obnovo kraljevih palač kot s položajem na fronti.

Leta 1947 so se začela množiti poročila, da je vedno več ljudi, tudi bivših partizanov, grenko razočaranih nad novo socialistično stvarnostjo. Čeprav je Tito zagotavljal, da v prihodnji zimi ne bo manjkalo hrane, so mnogi gledali v bodočnost z veliko zaskrbljenostjo. Ne nazadnje tudi zato, ker je junija 1947 Uprava Združenih narodov za pomoč in obnovo (UNRRA) prenehala pošiljati Jugoslaviji pomoč, ki jo oblasti niso znale ceniti in koristno uporabiti, čeprav ni slo za skromna sredstva; podpora v hrani in materialu, ki jo je zagotavljala predvsem ameriška administracija, je namreč dosegla vrednost pol milijarde dolarjev, največ, kar je dobila katerakoli evropska država. Omamljeni od lastne zmage si ljudje na vrhu niso delali preglavic zaradi nemira, ki se je siril med prebivalstvom, saj se je le redko prelevil v odkrito oporečništvo, temveč se je po navadi razvednel v ravnodušno zivotarenje ali nejasno

upanje v kak odločujoč zunanji premik. (V Sloveniji so na primer govorili o razpadu Jugoslavije in nastanku srednjeevropske konfederacije.) Za vsak primer pa so oblasti okrepile zaporo pred zahodnim svetom, predvsem na kulturnem področju, ter vztrajale pri velikih procesih proti ustasem, cetnikom, makedonskim nacionalistom in drugim »okupatorjevim hlapcem«. Tem so se pridružili še sodni postopki proti črnoborzijcem in korumpiranim funkcionarjem, ki so se po navadi končali s hudimi, tudi smrtnimi kaznimi. Toda za jugoslovansko obdobje »zrelega stalinizma« so bili predvsem značilni procesi zaradi vohunstva, v katere so bile vpletene osebnosti iz mescanskih ali intelektualnih krogov, ki so v preteklosti sodelovale z odpornim gibanjem, a jih je bilo zdaj treba odstraniti, da bi v kali zatrli kakrsnokoli možnost »buržoazne opozicije«. V svojih govorih je sredi leta 1946 sam Tito začel omenjati nevarnost političnega pluralizma in trditi, da bi zanesljivo pripeljal do državljanske vojne.

(Se nadaljuje)

GOLJUFIJA ZA VEČ MILIJARD LIR

V Vidmu odkrili obšimo mrežo piratov informatike

VIDEM - Videmska postna policija je odkrila razvejano mrežo piratske informatike goljufije, ki naj bi svoje številne tipalke že raztegnila po vsej Italiji. Prvo fazo celotne preiskave je na včerajšnji tiskovni konferenci orisal šef kabineta videmske kvesture Antonio Ponzi, ki skupno s tožilcem Francescom Venierom vodi celotno preiskavo. Šef kabineta videmske kvesture je dejal, da je do sledj v goljufijo vpletenih 180 oseb, od katerih so jih 12 (devet v Furlaniji Julijski krajini in tri v Laciju) že ovadili.

Preiskava se je začela s preprosto informacijo o nekem Videmčanu, ki je kupoval dele računalnikov, računalnike je nato sam sestavljal in jih nato prodajal skupno s dupliciranimi programi, tako v FJK, kot v neki trgovini v Mentani pri Rimu. Po teh prvih informacijah se je preiskava raztegnila na

vso državo: v roku enega tedna so preiskovalci zaplenili dvajset programov, ki so bili na prodaj po 14 milijonov lir; med temi so bil tudi novi »Window 95« (Zaceli so ga prodajati včeraj v ZDA), »Corel draw« in »Auto cad«, poleg teh pa se približno tisoč drugih, od katerih vsak velja od sto do dvesto tisoč lir.

Po mnenju preiskovalcev naj bi promet teh informatičnih piratov dosegl nekaj milijard lir. Nekateri od teh tvegajo, da jih bodo obtožili združevanja v zločinski name-ne, glede kupcev programov pa morajo preiskovalci se določiti, ce so odgovorni za prikrivanje nezakonito pridobljenega blaga, ali pa neopreznega nakupa. Nekega Trzacana, ki je usposobil metodo, da bi se z modermom lahko povezal z vsem svetom pa bodo najbrž obdolžili, da je ogoljufal telefonsko družbo Telecom.

KRAŠKA OHCET / SINOČI STA BILI NA VRSTI FANTOVŠČINA IN DEKLIŠČINA

Nocoj bo Peter zapel podoknico svoji Nevenki

Zanimive razstave opozarjajo na bogastvo kraške umetnosti

Sinoči sta se Nevenka in Peter veselo poslovila od »ledih« vrstnikov: nevesta je pri Tadulnjevih na Colu zbrala vso žensko družino, ženinu Petru pa so fantje

nazdravili pri Zestkovih v Repnu. Petje se je razlegalo po osmicah, harmonike so vabile k plesu, Peter in Nevenka pa sta se končno pono zvečer spet srečala na

vaskem trgu in skupaj zaplesala, da je bilo veselje. Ohcet se torej vse bolj približuje, nocoj (ob 22. uri pri Jekopinovih v Repnu) se bo Peter, sicer ljubiteljski glasbenik, pomeril tudi v petju in skušal zapeti svoji izbranki nežno podoknico. Seveda ne bo manjkalo hudomušnosti, prav gotovo se bo tudi letošnji ženin, v varstvu večerne teme, skušal splaziti do nevestine spalnice...

Kraška ohcet je torej v polnem teku. Vsem obiskovalcem so na voljo številne pobude, ki dajo prazniku prav poseben pečat; tako Kraška hiša razstavlja umetniška dela najboljših zamejskih obrtnikov; s svojimi izdelki izražajo vso svojo ljubezen do našega Krasa, njihova dela so edinstven spoj med inovacijo in ljudskim izročilom, obenem pa

opozarjajo na nevarnost izginjanja kraškega kulturnega izročila. Ta misel je povezovala tudi skupino domačink, ki so sinoči pri Kamunski stjerni in Repnu prikazale ženske ročne spretnosti iz preteklosti (na sliki): pletle so, stikale, predle; mogoče bi se lahko

spet pozabavali ob tekmovalnih v preji, kuhi, sekanju drv itd., ki jih je Kraška ohcet nekoč vključevala...

Poznavalce domače kapljice bo prav gotovo pritegnila tudi razstava ustekleničenih vin z zascitenim pokrokom v Kraškem muzeju.

Program Kraške ohceti

Danes 25.8.

- ob 18. uri odprtje osmic in razstav,
- od 20. do 24. ure ples z ansambлом Zvezde,
- ob 22. uri podoknica pri Jekopinovih v Repnu.

Jutri, 26.8.

- ob 17. uri odprtje osmic in razstav,
- od 20. do 24. ure ples z ansambлом Adria kvintet,
- ob 20.30 prevoz bale - odhod iz Cola.

Nedelja, 27.8.

- ob 10. uri odprtje osmic in razstav,
- ob 9. uri odhod ženina s sprevedom iz Kraske hiše,
- ob 9.30 zborna mesto svatov pred cerkvijo,
- ob 10. uri sv.masa - poroka,
- ob 13. uri predaja neveste v Kraški hiši v Repnu,
- od 17. ure dalje ples z ansambлом Krti.

ZA ŽELEZARNO POD ŠKEDNJEM

Prihodnji teden zares odločilen

Ce ne bo prislo do kakšnih novih zapletov, bodo v sredo, 30. avgusta, na trzaskem zupanstvu končno podpisali pogodbo o prodaji skedenjske železarne zasebni podjetniški navezi Bolmat-Lucchini.

Predpogoj za to bo seveda podpis sindikalnega sporazuma, ki ga glasniki delavcev preverjajo na vsedravnih ravni in ga bodo formalizirali dan poprej na ministrstvu za delo v navzočnosti predstavnikov trzaskе mestne in deželne uprave, izrednih komisarjev tovarne ter seveda zastopnikov CGIL, CISL, UIL in Lucchinijeve grupe. Pred tem bo moral zavod INPS zagotoviti izplačilo obljubljenih približno 30 milijard lir za odpravnine iz posebnega vsedravnega sklada, pa tudi zagotoviti kritje zakonsko predvidenih olajsav, ki pritečejo novemu lastništvu železarne, ker bo v pričakovanju vnovične zaposlitve uslužbencev vzpostavilo režim mobilnosti, vrh tega pa prihodnje leto vzel v službo se 200 mladih moci.

Kakor je znano, bo večinski delež nove družbe Servola pripadel jeklarskemu magnatu Luigi Lucchiniju, manjšinski pa traderjema Brunu Bolfu in Vittoriju Malacalzi, ki skupaj upravljata mednarodno podjetje Bolmat s sedežem v Svici. Jeclarska družba Lucchini Siderurgica bo z odkupom skedenjske tovarne, kjer naj bi proizvajala kakšnih 700.000 ton jekla na leto, dopolnila svoj industrijski sistem, ki sloni na jeclarni v Piombinu, obratih Bisider in Coleot-

to, pa se na jeclarni Huta (Varsava), ki jo je magnat kupil za 200 milijonov dolarjev in kjer pridobijo letno 300.000 ton jekla. Podjetje Bolmat pa namerava operativno obalo ob skedenjski železarni preoblikovati v največji sredozemski terminal za razsute tovore, v katerem naj bi vsako leto pretovorili približno 3 milijone ton premoga in koks.

Vse to je narekovalo Giuseppe Lucchiniju, sinu bivšega predsednika

Confindustrie in pooblaščenemu upravitelju poprej omenjene družbe, tole trditev: »Trzaska industrija bo lahko spet zadihala.« Ce upostevamo, da se je kolos iz Brescia kot edini tuj investitor (ceprav z manjšinskim deležem) vrnil celo v francoski jeclarski koncern Usinor in tako izpričal voljo po lastni internacionalizaciji, potem gre morda Giuseppe verjeti.

Drago Gasperlin

SINDIKALNA KRONIKA / OSEBJE HOTELA DUCA D'AOSTA NE POPUSTI

Nova skupščina

V torek nadaljnja pogajanja z glasniki Karla Kellerja

V kongresni dvorani hotela Duchi d'Aosta je bila včeraj zgodaj popoldne živahna skupščina, med katero je vseh triintriideset uslužbenec izrazilo hudo zaskrbljenost zaradi namere novega lastnika, da jih odslovi.

Na dosedanjih pogajanjih med CGIL, CISL in UIL ter zastopnikom dunajskega finančnika Karla Kellerja se vprašanje ni premaknilo s slepega tira, zato

se bosta strani ponovno sešli v torek, 29. avgusta, ob 9. uri na sedežu Trzaskęga združenja industrijcev. Istega dne, in sicer opoldne, pa se bo osebje hotela spet zbralo na skupščini, da bi preverilo rezultate pogajanj in se na njihovi podlagi morebiti odločilo za takšno ali drugačno protestno akcijo. Skupščina bo to pot odprta, kar pomeni, da bodo nanjo izrecno povabili predstavnike tr-

zaskę občinske uprave in drugih zainteresiranih institucij ter seveda novinarje.

Finančno stanje družbe, ki upravlja nekdanji tako prestižni hotel, je po vsem videzu sodeč skrajno resno. Pravijo, da ni niti denarja za odpravnine, kaj šele za ohranitev delovnih mest vse dotlej, dokler ne bi avstrijskemu magnatu uspelo objekta prodati. Siro se glas, da se zanj zanima neka nem-

ska družba, več pa se ne ve.

Splah pa je vsa zadeva zelo čudna in se ni mogoče iznebiti vtisa, da je Keller kupil hotel izključno v spekulantske namene. Kako naj si drugače razlagamo okoliščino, da je na dražbi tako odločno nastopil in ni klonil drugim kandidatom, na primer grupi Betafin iz Bologne, priznani Magesti ali pa verigi Jolly Hotels iz Valdagna. (dg)

NOVA DELOVNA MESTA V TRZASKI OBČINI

Sporočilo urada za delo

V devinsko-nabrežinski občini prosto eno mesto strojepisca

Ravnatelj pokrajinskega urada za delo sporoča, da bodo v ponedeljek 4. in torek 5. septembra v okrožni sekciji za delo, v Ul. F. Severo 46, od 8.30 do 14. ure zbirali prijave (na posebnem obrazcu C/1, ki dokazuje vpis v seznam brezposelnih) o usposobljenosti za naslednja dela v trzaski občini: za 1 mesto uslužbenca pogrebne službe za dobo 85 dni; za 2 mesti uslužbenca pogrebne službe za dobo 90 dni; za 3 mesta navadnega delavca za dobo 90 dni; za 3 mesta uslužbenca za dobo 60 dni. V devinsko-nabrežinski občini pa za 1 mesto strijepisca za dobo 90 dni.

Prositelji morajo izpolnjevati po zakonu predvidene pogoje in imeti diplomu nižje srednje sole. Predložiti bodo morali tudi dokumentacijo o morebitnih družinskih bremenih.

Maceo Parker drevi v Grljanu

Maceo Parker, bivši alter-ego kralja soula Jamesa Browna bo danes zvečer zaključil poletno koncertno sezono zadręe Globogas. Nastop, ki se bo začel ob 23. uri, bo kot vsa ostala poletna srečanja potekal v klubu On Air v Grljanu.

Maceo Parker, svetovna zvezda saksofona bo drevi nastopil z isto zasedbo, s katero je včeraj uspešno koncertiral v Ljubljani in se pred dvema letoma predstavil v Miljah, in sicer trombonist Fred Wesley, basist Jerry Preston, klavirist Will Boulware, kitarist Bruno Speight in njegov mlajši brat bobnar Melvin Parker.

Maceo Parker je do leta 1974 nastopal v bandu Jamesa Browna, nakar se je lotil solo kariere z albumom Us. V Zadnjih letih sedemdeset je kot skupina Horny Horns posnel dva zanimiva albuma. Poln ritma in tipičnega temnopoltega feelinga sta album iz leta 1991 Roots Revisited in novejši Mo' Roots, kot večina ameriških suolmenov pa se najbolje izraza na odru, kar lahko slišimo na ploščah Life on Planet Groove in Southern Exposure, oba posneta v živo v preteklih treh letih. V tem zadnjem casu se je njegova glasba obogatila z živimi ritmi funkya, kar daje celotni predstavi rafiniran diskaski tempo. Zabava, ples in dobra glasba so torej prvine za nepozabni nocojsnji večer na ploščadi nad grljanskim zalivom.

Aleš Waltritsch

ŠOLSKA VPRAŠANJA

Novo šolsko leto: kup vprašanj

Danes srečanje Sindikata slovenske šole s šolskim skrbnikom

Posnetek s sredine seje šolskega odbora (foto Balbi)

Novo šolsko leto sele trka na vrata, z njim pa tudi številne, skoraj že »rutinske« tezeve. Včeraj smo že poročali o seji šolskega odbora, ki je razpravljala o ukinitvi slovenskega vrta v Ul. Conti in deželnega prispevka za spodbujanje znanja slovenskega jezika pri slovenski mladini, danes bo na trzaskem šolskem skrbništvu srečanje med vodstvom Sindikata slovenske šole in šolskim skrbnikom.

Na srečanju bo govor o nekaterih aktualnih odprtih vprašanjih, ki zadevajo delovanje slovenskih sol na trzaskem. Med drugimi naj omenimo zadevo letnih suplenc (pri sestavi prednostnih lestvic naj bi prislo do nekaterih ne- točnosti), stevilo učiteljskega osebja za slovenske osnovne šole in tudi stevilo razredov v skedenjski osnovni šoli Ivana Grbca.

DARILA ZA KRAŠKO OHCET

Objavljamo seznam daril, ki so jih ustanove, podjetja in posamezniki darovali kraškemu paru oziroma organizaciji 17. Kraske oceti.

Narodna noša za ženina - darilo SKGZ.

Narodna noša za nevesto - prispevek občine Repentabor.

Zlata poročna prstana - darilo zlatarne in urarne Malalan z Opčin.

Obutev za nevesto in ženina - darilo trgovine s čevlji Malalan z Opčin.

Poročno potovanje na Palmo di Majorca - darilo turistične agencije Aurora/Atlas.

Poročni sopek in nageljni - darilo cvetličarne Svagelj z Opčin.

Hranilna knjizica s 600.000 lirami - darilo Trzaskę kreditne banke.

Hranilna knjizica s 600.000 lirami - darilo Združene kraske banke.

Poročni kolač - darilo pekarnę Čok z Opčin.

150 litrov vina - darilo Kmečke zveze.

Enoletna naročnina na Primorski dnevnik - darilo PRAE.

Zakonska žimnica - darilo trgovine pohistva Korsic.

Oblikovan lopar Bogomile Doljak - darilo Lesnine Bor.

Umetniška slika - darilo slikarja Stanota Žerjala iz Boljunca.

Dveletna naročnina na mesečnik Mladika - darilo Zalozbe Mladika.

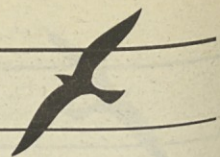
Stenski kroznik - darilo Gabrijele Ozbic - delavnice Ars Cretaria.

Košara izbranih mesanic kave - darilo podjetja Cremcaffę.

12 steklenic vina - darilo kmetije Milic iz Zagradca.

Par ročno tkanih in vezenih brisač - darilo Magde Starę Tavčar.

Kdor zeli se kaj darovati, naj to sporoči uredništvu našega dnevnika na telefonsko številko 7796600, darilo pa izroči v turistični agenciji Aurora v Ul. Milano 20.

NOVICE

Predstavili bodo nov bibliobus

Mestna občina Nova Gorica ter Goriška knjižnica Franceta Bevka vabita v četrtek, 31. avgusta na slavnostno »splovitev« novega bibliobusa. Na programu je najprej novinarska konferenca ob 14.30, v zeleni dvorani mestne občine, ob 15.30 pa sledi slavnostno odpiranje bibliobusa, medtem ko bo v avli stavbe na ogled razstava o potujoči knjižnici. Na predstavitvi bodo prisotni tudi ugledni gostje, med katerimi Sergij Pelhan, minister republike Slovenije za kulturo, Crtomir Spacapan, novogoriški župan ter Rajko Slokar, ravnatelj Goriške knjižnice Franceta Bevka. Vabilo je namenjeno vsem, posebej pa dijakom in študentom, ki se pripravljajo na začetek novega šolskega leta.

Gostilno Dvor v Števerjanu so spet odprli - drevi nazdravijo

Po več kakor enoletnem zaprtju so ponovno odprli znano gostilno Dvor v Števerjanu. Gre za znano gostilno, ob kateri je tudi prijeten prireditveni prostor, kjer so se vrsto let odvijale razne kulturne in zabavne, zlasti pa množične prireditve. Gostišče bo upravljal domačin Rikardo Mizerit z družino. Novi gospodarski pobudi bodo nazdravili drevi ob 20. uri.

Filmski večer v Podtumu

Skupnost Arcobaleno vabi nocoj ob 21.30 uri v rekreativni center podtumske župnije v ul. Cossar. Na programu bo namreč projekcija filma The Snapper, režiserja Stephena Frearsa. Filmski večer sodi v okvir manifestacij pod naslovom Poletje v parku, ki jih skupnost Arcobaleno prireja v sodelovanju z rajonskimi sveti. Vstopnine ne bo.

Bazen bo odprt do 3. septembra

Plavalno sportno združenje obvešča, da bo odkriti bazen odprt do nedelje 3. septembra s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 13. do 19. ure ter v soboto in nedeljo od 10. do 19. ure. Vsi tisti, ki se nameravajo vpisati v zimске plavalne tečaje, lahko to storijo od 18. septembra dalje.

V nedeljo prepoved parkiranja in omejitve prometa

Županstvo obvešča, da bo v nedeljo, 27. t.m. ko bo v Gorici spredov folklornih skupin, prepovedano parkiranje vzdolž obeh krakov ter v ulici Petrarca. V času prireditve bo na omenjenih ulicah tudi prepovedan promet. Prepoved bo veljala do konca prireditve. Mestno podjetje pa je sporočilo, da med potekom folklorne sprevoda, avtobusi ne bodo vozili.

Možakar ni bil ravno trezen

Ni slo za posledice poletne vročine, ampak ga je možakar imel precej pod kapo in policija je ukrepala v skladu s predpisi: takojšen odvzem vozniskega dovoljenja, za avtomobil pa je poskrbela vlečna služba ACL. Posledice bodo sicer tudi drugačne narave, vendar sele čez čas. Zgodilo se je, kakor smo zvedeli, v sredo zvečer na avtocestnem odseku med Vilešem in Gorico, možakar, ki so ga ustavili pa je šestdesetletnik iz Fiumicella.

JUTRI

Simpozij o različnih aspektih narodnosti

Medtem ko se je sinoči pričel mednarodni folklorni festival, ki se bo nadaljeval tudi danes in jutri, zaključil pa v nedeljo, se bo jutri dopoldne v občinski sejni dvorani odvijal študijski seminar ljudskemu izročilu. Tema seminarja je letos posvečena razglabljanju o razumevanju narodnosti in z njo vezanih vrednot oz. predsodkov. Študijsko srečanje se letos odvija četrtič. Na seminarju, ki se bo začel ob 9.30, bodo sodelovali A. Amiran ter P. Campione iz Palerma, M. Matičetov iz Ljubljane, V. Macon iz Genove, R. Di Paolo ter R. Gianpistone iz Rima ter A. Gasparini iz Trsta; Posege bo usklajeval prof. Aurelio Rigoli z Ministrstva za kulturne dobrine.

ZDRAVSTVO / VČERAJ DELOVNO SREČANJE

Sklicevanje na sklep iz leta 1989

Upravni odbor KZE je takrat sprejel sklep, da obnova goriške bolnišnice ni mogoča

V Trzicu (in ne v Gorici, kakor so predhodno sporočili) je bilo včeraj delovno srečanje med ožjim odborom županov, deželnim odbornikom za zdravstvo Fasolo, izrednim upraviteljem zdravstvene ustanove Barattijem in nekaterimi funkcionarji omenjene ustanove. Slo je za delovni in pripravljali sestanek: 1. septembra, torej čez teden dni, bo namreč v Gorici skupščina županov, kjer bodo, ali vsaj naj bi, sprejeli pomembne odločitve. Ker je bilo včerajšnje srečanje za zaprtimi vrati, ne razpolagamo z informacijami iz prve roke, kaj se je na včerajšnjem srečanju dogajalo, kakšna so stališča županov in odborov. Posredno smo izvedeli, da naj bi na srečanju govorili o različnih vprašanih reorganizacije zdravstva, posebej pa o bolnišničnih objektih ter o načrtu, ki ga bodo, kakor je slišati, v petek predstavili na skupščini županov. Novice, ki so pricurljale v javnost, hočeš nočeš spodbujajo dvome o tem, da so stališča krajevnih upraviteljev povsem drugačna od stališč in ciljev ki jih skuša uresničiti deželni odbornik Fasola, na dan pa prihajajo tudi stari "grehi" nekdanjih upraviteljev.

O srednje vprašanje, ki so se ga na včerajšnjem srečanju lotili, ki pa se zdalec ni rešeno, se nanaša na lokacijo bolnišnice v Gorici in na vprašanje, kako bi čimprej začeli posodabljanje tega objekta, ce je seveda sploh možno. Nobena tajna ni, da je Fasola bolj naklonjen selitvi splosne bolnišnice v objekt Usmiljenih bratov, goriški župan pa zastopa stališče da mora bolnišnica ostati na sedanji lokaciji in da je treba takoj

zacetni s prenovo. In tu se začene težave, ki jih je deželni odbornik Fasola zelo glasno in dokumentirano izpostavil na včerajšnji seji. Sogovornikom (med katerimi sta bila tudi goriški in trziški župan) je predstavil sklep Upravnega odbora KZE izpred šestih let (predsednik je bil takrat arh. Robustelli, podpredsednik Tuzzi) v katerem je navedeno, da strukture bolnišnice v ulici V. Veneto ni mogoče obnoviti, da se zato stari objekt poruši in zgradi nov, na območju ulice Tuscolano. Sklicevanje na šest let star sklep je po svoje zanimivo: dokument je v podporo nakazani selitvi selitve bolnišnice v objekt Usmiljenih bratov. Ce spomladani leta 1989 (sklep st. 1038) objekt v ulici Vittorio Veneto ni bil primeren za obnovo, ampak

so takratni upravitelji predlagali gradnjo novega in rušenje obstoječega objekta, kakšno je stanje danes? Posredno pa je Fasola s sklicevanjem na omenjeni sklep odgovoril tudi na pobudo nekdanjih goriških županov, (med njimi je tudi Tuzzi) v korist bolnišnice. Tuzzi je na aprilski seji, ko so odločili o zadevi, sicer ni bilo, prav gotovo pa je bil z vprašanjem seznanjen, ce ne drugače kot podpredsednik upravnega odbora KZE.

In izhod iz mrtve točke? Družba Edilsa naj bi v doglednem času opravila pregled in cenitev možnosti prenove obstoječe bolnišnice. Ob vsem tem pa čudi eno: kako to, da se je odbornik Fasola na ta sklep izpred šestih let spomnil sele zdaj, po vseh polemikah, kreganjih itd!

PRENOVA NEKDANJE ZOTTARJEVE HIŠE

Nov videz trga pred županstvom

Ohranili bodo sedanje fasado - Stanovanja in uradi

Končno bo trg pred županstvom dobil bolj prijazno in urejeno zunanjo podobo. Začenja se namreč gradbeni poseg na večji stanovanjski stavbi (hiša Zottar) med Garibaldijevo ulico in ulico Cascino in ki s svojim pročeljem nekako obvladuje mestni trg. Gre za obsežnejši poseg za prenovo ze vrsto let zanemarjene stavbe, pri čemer bodo ohranili sedanje pročelje. Dela izvaja podjetje Valdadige. Stavbo bodo namenili za trgovine in urade v pritličju in prvem nadstropju ter stanovanja. Po prenovitvenih delih, ki bodo predvidoma trajala več kakor eno leto, bo trg pred županstvom končno dobil bolj urejeno zunanjo podobo, ceprav je na območju, ki meji z ulico Cascino se nekaj "spomenikov" preteklosti, ki bi jih kazalo obnoviti. Podjetje Valdadige je izvedlo tudi rekonstrukcijo stare palače na bliznjem območju med Garibaldijevo ulico in ulico Contavalle (nasproti veleblagovnice Standa).

Na sliki: Foto Studio Reportage - stavba ki so jo pričeli obnavljati.

KULTURA / NA GRADU SO NA OGLED TRI IZREDNE RAZSTAVE

Bogata razstavna dejavnost v Gorici in krajih na Goriškem

Višek zanimanja in obiska je bil ob velikem šmarnu - "Ottocento di frontiera" bodo jeseni obogatili z dodatnimi prireditvami

Nekaj več kakor mesec dni je poteklo od odprtja razstave »Ottocento di frontiera - Gorizia 1780-1850«, ki si jo lahko ogledamo v pokrajinskem muzeju pod gradom do 31. decembra. Ocena, ki jo dajejo organizatorji, po tem prvem poletnem in počitniško obarvanem obdobju je pozitivna. Zanimanje za razstavo je doseglo višek, kakor je bilo predvidljivo, v tednu okoli velikega šmarna. Ob visokem številu ljudi, ki je obiskalo pokrajinski muzej, pa je treba omeniti tudi zanimanje, ki so ga za razstavo pokazali umetnostni kritiki, zgodovinarji in nenazadnje tudi dnevno časopisje. V jesenskih mesecih bodo v okviru razstave, ki je deloma postavljena tudi v Coroninjem dvorcu na Drevoredu 20. septembra, pripravili se nekaj spremljajočih prireditev in s tem pomembnemu kulturnemu dogodku dali popolnejšo dimenzijo.

Obisk razstave v Pokrajinskem muzeju je lepa prilžnost se za obisk dveh razstav, ki sta postavljena v grajskem poslopju. Do 17. septembra je odprta razstava Gotske cerkve v Soski dolini in v Goriških Brdih. Razstava se vključuje v sirsni načrt kulturnih dogodkov proslavljanja tisočletnice Gorice. Razstava je zasnovana zelo domiselno in učinkuje kot vabilo, da si spomenike, ki so predstavljeni v glavnem s fotografiskim gradivom, ogledamo tudi na kraju samem. Predstavljeno je šestdeset sakralnih objektov na ozjem goriškem prostoru, večinoma v Soski dolini in

Brdih.

Na gradu pa si do 31. avgusta lahko ogledamo razstavo grafičnih del znanega, pred dvema letoma umrlega slikarja Tranquilla Marangonija. Razstava na gradu so odpre vse dni (razen ponedeljka) od 10. do 13. ure in od 15. do 19.30.

Naj bralce opozorimo, da so v Gradišču spet odprli galerijo sodobne umetnosti L. Spazzapan, kjer si trenutno lahko ogledamo stalno zbirko, v pripravljajo pa, in to že naslednjem mesecu, nekaj pomembnih dogodkov.

Ob izletu v Brda pa bi kazalo obiskati grad na Dobrovm, kjer je postavljena razstava 50 plastik, slik in skic Franceta Gorseta. Gre za dela, ki so nastala v takoimenovanem ameriskem obdobju, ko je umetnik zivel v ZDA in se pravzaprav prvič predstavljajo v Evropi. Razstava bo odprta do konca septembra. V gradu je na ogled tudi stalna zbirka Musicevjev grafiki. Samo se nekaj dni pa je odprta tudi zanimiva razstava starih razglednic krajev v Brdih. Razstavo si bo ze v kratkem mogoče ogledati tudi v Zadružni kleti v Krminu, kamor jo bodo prenesli, prihodnje leto pa jo bodo postavili se na Koroskem, v kraju Breže (Friaesch). Teško bi torej rekli, da na področju kulture in zlasti likovne dejavnosti vlada mrtvilo. Nasprotno: le potruditi se je treba in se odločiti za ogled te ali druge razstave.

SVOJEVRSTNA PRIREDITEV

Tretjič Soški maraton

Plavalci na progi od Solkana do pevskega mosta

Jutri, v soboto 26. avgusta, bo gladina Soče ze tretje leto zapored postala tekmovalno prizorišče zanimive in obenem neobičajne sportne prireditve. Od Solkana do pevskega mostu v Gorici, se bo namreč odvijal tretji plavalni maraton, ki ga prireja Društvo za podvodne dejavnosti »Soca« iz Nove Gorice v sodelovanju z ZSSDI. Pravilnik spusta predvideva, da se tekmovanja lahko udeležijo le člani društev, ki se ubadajo s podvodnimi in potapljskimi dejavnostmi, od sportnega podvodnega ribolova, pa do raziskovanja morskih, jezerskih in rečnih globlin ter nenazadnje reševanja pri neizgadah. Zato bodo tekmovalci šest kilometrov dolgo progo prepla-

vali v popolni potapljski opremi, sicer pa brez jeklenk kisika.

Posebnost tekmovanja je tudi, da plavalci nastopajo ekipno in sicer v dvojicah, s tem da časomerilec na cilju zabeleži čas, ki ga doseže zadnji plavalec mostva.

Lani se je recnega maratona udeležilo 18 plavalcev iz Slovenije in Italije, organizator pa računa, da bo letos udeležba se številnejša. Plavalci bodo startali pod jezom v Solkanu ob 10. uri, pred pevskim mostom pa jih lahko pričakujemo med 11.15 ter 11.30. V parku ob reki bo razglasitev rezultatov. Nagrajevanje in družabno srečanje pa bo sta predvidoma v Solkanu. (V.P.)

OBVESTILA

PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča člane, da bodo 1. septembra ob 20. uri začeli z rednimi vajami. K sodelovanju vabijo tudi nove člane, ki imajo veselje do petja.

IZLETI

SPD GORICA priredi jutri in v nedeljo izlet v Kamniške alpe. Prevoz z lastnimi sredstvi. Vodi Miran Cotar kjer dobijo zainteresirani tudi podrobnejše informacije. Tel. 30995.

Na društvenem sedežu vpisujejo nadalje za družinski avtobusni izlet, 17. septembra, v Belo Krajino. Prijave sprejemajo do konca meseca.

KONCERTI

Drevo, ob 21.30, v grofovih dvorani na gradu, koncert Tria Silene. Vstopnine ne bo.

KINO

GORICA
VITTORIA 20.00-22.00 »Free Willy 2«.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »L'uomo che guarda«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL GIARDINO (Baldini), C. Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE (Fabris), Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Danes, ob 10.30, Marina Lisnik vdova Russian, iz splosne bolnišnice v cerkev v Locniku in na tamkajšnje pokopališče.

VOJAŠKI
SPORAZUM
S HRVAŠKO

Sporazum ali memorandum?

Razlika med njima je v zapletenosti postopka pri sprejemanju

LJUBLJANA - Nevihta, ki se je dvignila ob napovednem začetku postopka za podpis memoranduma o sodelovanju med obrambnima ministrstvom Slovenije in Hrvaske, je ob številnih pomislekih o (nes)pametni izbiri primernega političnega trenutka naplavila tudi nekatere proceduralne nejasnosti. Ni jasno, ali se obrambno ministrstvo Slovenije s hrvaškim dogovarja za podpis sporazuma ali memoranduma o sodelovanju, pri čemer niti ministrstvo samo ne razlikuje med njima.

Razlika pa je očitna: postopek sprejemanja sporazuma je drugačen od postopka za memorandum. Po zakonu o zunanjih zadevah je predviden večstopenjski postopek za sprejemanje meddržavnih sporazumov: odbor državnega zbora za mednarodne odnose mora najprej sprejeti pobudo za sklenitev sporazuma, nato mora obravnavati in sprejeti predlog sporazuma, sporazum pa začne veljati, ko ga ratificira državni zbor in je objavljen v uradnem listu. Pri memorandumu je postopek manj zahteven, saj obravnava na odboru za mednarodne odnose ni obvezna, ratificira pa ga že vlada s ustrežno uredbo. Ministrstvo za obrambo je doslej podpisalo štiri okvirne sporazume o sodelovanju med ministrstvi (z Ma-

dzarsko, Češko, Avstrijo in Makedonijo) ter tri memorandum (z Albanijo, Veliko Britanijo in Združenimi državami Amerike), niti eden pa ni bil obravnavan na odboru za mednarodne odnose in ratificiran v državnem zboru. Na to je opozarjal že nekdanji predsednik odbora za mednarodne odnose **Zoran Thaler**, zanimivo pa je, da v postopek za sprejem »obrambnih sporazumov« ni vključen niti odbor za obrambo, kar je prav tako povzročilo nekatere polemike na sejah tega parlamentarnega telesa. **Borut Pahor**, predsedujoči odbora za mednarodne odnose, pravi, da stvari vsekakor niso dovolj dorečene, pomembno pa se mu zdi, da v skladu z zakonom o zunanjih zadevah odbor za me-

dnarodne odnose obravnava vsak sporazum, ki ima posledice oziroma vsebuje obveznosti za državo. Če sledimo njegovi logiki, je nesporno, da okvirni sporazumi, ki jih je podpisalo obrambno ministrstvo, ratificirala pa kar vlada sama, vsebujejo posledice za državo. Poglejmo za primer sporazum z avstrijskim obrambnim ministrstvom: ta kot delovna področja sodelovanja nasteva vse, od uresničevanja sklepov evropske konference o varnosti in sodelovanju, izmenjave vojskih opazovalcev, skupnega usposabljanja, do vojske glasbe, sporta in celo dušnega pastirstva v orožjenih silah. Finančne posledice sodelovanja krije gostitelj, seveda iz proračunskih sredstev, kar vsekakor pomeni obveznosti za državo.

Kot poudarja **Zoran Klemenčič**, šef kabineta mini-

stra Kacina in podsekretar na obrambnem ministrstvu, gre pri dogovarjanju za memorandum s Hrvaško za vsebinsko podobne stvari kot pri sporazumih z Avstrijo in Madžarsko. Slovenija pač meji na Hrvaško, takšni sporazumi pa sodijo v dobrososedske odnose. Ministra Kacin in Susak sta se letos na Otočcu dogovorila za redna srečanja in izmenjavo mnenj, pogovarjala sta se tudi o izmenjavi atašejev ter dala pobudo za pripravo memoranduma o sodelovanju. Postopek je od tu naprej se dolgotrajen, sodeč po burnem političnem odzivu pa lahko pričakujemo, da se tokratni sporazum ali memorandum (odvisno za kaj se bodo opredelili v obrambnem ministrstvu), ne bo uspel izogniti obravnavi v odboru za mednarodne odnose.

Bostjan Lajovic

Slovenija je podpisala podoben sporazum tudi z Madžarsko (Foto: Boban Plavevski)

SLOVENSKO EKOLOŠKO GIBANJE / ZELNI SLOVENIJE

Zataknilo se je pri zbiranju podpisov proti jedrskim poskusom

LJUBLJANA - »Med Slovenskim ekološkim gibanjem in Zelenimi Slovenije ni nikakršnega spora,« pravi predsednik Zelenih Slovenije **Vane Gosnik**. Slovensko ekološko gibanje je javnosti namreč poslalo izjavo, v kateri Zelene Slovenije obtožuje »popolne dezinformacije javnosti« na novinarski konferenci, na kateri so predstavili akcijo zbiranja podpisov proti jedrskim poskusom na tihomorskem otoku Mururoa.

Na novinarski konferenci je bilo receno, da je neko ekološko gibanje (konkretno ime ni bilo navedeno) zoper Zelene Slovenije podalo prijavo na mestni inšpektorat, ker niso imeli vseh potrebnih soglasij za organizacijo zbiranja podpi-

sov. Zaradi tega Zeleni niso smeli postaviti stojnice, ampak so podpise zbirali mobilno, na dveh kolesih. Slovensko ekološko gibanje v svoji izjavi za javnost pise, da so presenečeni nad informacijo, po kateri so sokrivi za prepoved zbi-

ranja podpisov. »Ni slo za prijavo postavljene stojnice pred Franciskansko cerkvijo, temveč smo njihovo akcijo celo podprli,« pise glavni tajnik Slovenskega ekološkega gibanja **Karel Lipič**. Pravi tudi, da ne more biti govora o ljubosumnosti, saj v njegovem gibanju izvajajo 26 konkretnih projektov, med drugim tudi zbirajo podpise na originalnih obrazcih v dogovoru z Greenpeaceom iz Nizozemske in Anglije. Na te navedbe pa se

je odzval predsednik Zelenih Slovenije **Vane Gosnik**, ki sicer pravi, da med Zelenimi in Slovenskim ekološkim gibanjem ni spora, a dodaja: »Sklicevanje na Greenpeace je neokumno, saj ta mednarodna organizacija ne sodeluje niti s strankami, kaj šele z vladnimi organizacijami, kar pa Slovensko ekološko gibanje zagotovo je, saj ga financira slovenska vlada.« Pravi se, da Slovensko ekološko gibanje s temi navedbami zavaja javnost ter

da je najlaže sedeti v pisarni in pošiljati dopise, zatakne pa se pri konkretnem sodelovanju, do kakršnega bi lahko prišlo prav pri akciji zbiranja podpisov. Kljub temu Gosnik pravi, da je bila akcija uspešna, saj so zbrali enajst tisoč podpisov proti jedrskim poskusom v tihomorskem otoku. V ponedeljek se bodo srečali s francoskim veleposlanikom, ki ga bodo prosili, naj zbrane podpise izroči Chiracu. (U. P.)

V Italiji napovedani vojaški sporazum brez odmeva

RIM (STA) - Vojaškemu sporazumu med Slovenijo in Hrvaško, ki sta ga pred dvema dnevi v Splitu napovedala slovenski in hrvaški obrambni ministri, v Italiji niso namenili nikakršne pozornosti. Vest se na presenečenje mnogih sploh ni pojavila v tisku. Tiskovna agencija Kronos mu je pripisala protisrbski pomen. Po tej razlagi je sporazum, ki ga Kronos imenuje »vojaški pakt«, komplementaren sporazumu s področja obrambe, ki sta ga julija, dva tedna pred ofenzivo v Krajini, prav tako v Splitu, podpisala predsednika Hrvaske in BiH, **Tudman** in **Izetbegović**. Ansa pa je povzela prispevek iz zagrebskega Vjesnika, v katerem piše o prihodnem vojaškem sodelovanju dveh sosednjih držav. V obeh primerih je zapisano, da je Kacin obsodil srbska bombardiranja Dubrovnika. Ansa je eno od vesti končala z besedami, da se je Slovenija z napovedjo sporazuma vključila v igro.

ŠOLSKO LETO 1995/1996

Učbenikov še ni vseh

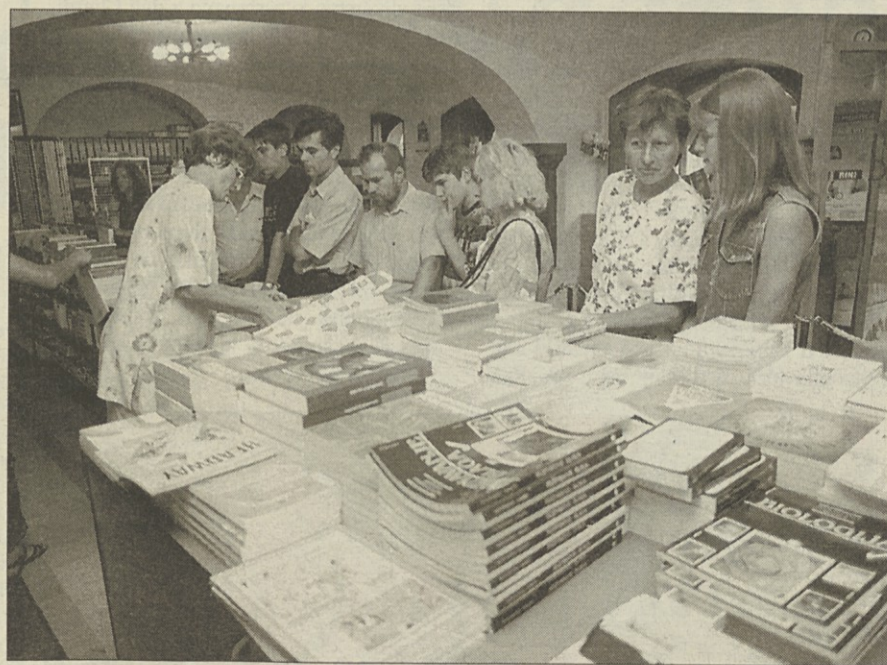
LJUBLJANA - Novo šolsko leto je pred vrati in to za mnoge pomeni obiskovanje knjigarn v zelji po čim uspešnejšem nakupu šolskih potrebščin.

Povpraševanje je seveda izredno veliko, se zlasti po učbenikih, ki se jih trenutno ne dobi. To so učbenik za matematiko za prvi razred osnovne šole, učbenik Tu sem doma za spoznavanje družbe za četrty razred in isti učbenik za peti razred, učbenik in delovni zvezek za zgodovino in matematiko v sedmem razredu, medtem ko za osmi razred ni na voljo učbenikov za zemljepis, likovno vzgojo in angleški jezik. Nekatere naj bi natisnili že do konca tega meseca, medtem ko učbenik za zgodovino za šesti razred ne bo natisnjen. Povprečne cene se gibljejo od 1500 do dva ti-

soč tolarjev, delovni zvezki pa stanejo povprečno tisoč tolarjev.

Za učbenike za prvošolca morajo stari odšteti 9800, za drugošolca 6200, tretješolca 8336 tolarjev, učbeniki za četrty razred osnovne šole pa stanejo 8300 tolarjev. Ko učenci prestopijo z nižje na višjo stopnjo, zrastejo tudi cene učbenikov: za petošolca potrebujete 17.300, za šestošolca 26.000, sedmošolca 28.000, za osmošolca pa 19.800 tolarjev.

Marinka Horvat, samostojni knjigar in Mladinske knjige na Nazarjevi, je dejala, da stari, ki so naročili učbenike v predna-

ročilo, nimajo težav in dobi vse, kar je bilo izdano, pa tudi glede plačila so imeli prednost, saj je bilo učbenike v prednaročilu mogoče kupiti na obroke. Teh ugodnosti tisti, ki učbenike kupujejo sele zdaj, nimajo.

Po njenih besedah je trenutno največ povpraševanja po osnovnošolskih uč-

benikih, se zlasti učbenikih za osmi razred, ki jih trenutno ni na voljo, počasi pa se veča tudi zanimanje za srednješolske učbenike. Učbenike za osnovno in srednjo šolo je mogoče kupiti tudi v antikvariatu učbenikov na Ribjem trgu. Tam jih prodajajo vsaj za trideset odstotkov ceneje kot v redni prodaji, povpre-

cno pa njihove cene ne presegajo šestdeset odstotkov vrednosti novega učbenika. **Irma Godec-Kosan** je dejala, da je pri njih največje povpraševanje po srednješolskih učbenikih, ki pa jih je na voljo manj, saj jih učenci zaradi mature niso pripravljeno prodati.

Dragana Trivundza, foto: B. P.

PODJETNIŠTVO

Mladi počitnice izkoristijo za dodatno izobraževanje

LJUBLJANA - Nekateri podjetni srednješolci, študentje in mladi podjetniki poletne počitnice preživljajo tudi drugače, delovno. GEA College namreč za četrty leto zapored pripravlja poletne sole podjetništva, v katerih mladi na sproščen način spoznajo značilnosti podjetništva in se naučijo veščin, potrebnih za uspešno vodenje podjetja.

Letos je poletna sola potekala v Rakovem Skočjanu in na vrhanski podjetniški visoki soli Babson College v Bostonu v Ameriki, prav v teh dneh pa se v Bohinju izobražuje skupina stipendistov podjetja Iskratel.

Namenjena je mladim z različnih srednjih sol in fakultet, ki želijo svoje znanje dopolniti z ekonomskimi in menedžerskimi izkusnjami. Mladi se spoznajo s podjetniškimi in menedžerskimi znanji, od organizacije, skupinskega vodenja, marketinga, promocije, financ do javnega nastopanja. Izpopolnijo se tudi v znanju poslovne nemščine in angleščine. Predavatelji na poletnih solah podjetništva so strokovnjaki GEA Collegea in njihovi zunanji sodelavci, zlasti menedžerji in uspešni podjetniki, ki posredujejo vrhunsko znanje in izkušnje iz prakse.

Po besedah **Mirjane Stupice** iz GEA Collegea se je v starih letih, odkar pripravljajo poletne sole podjetništva, tako izobraževalo približno 270 mladih iz vse Slovenije. Prvi dve leti je program sofinanciralo ministrstvo za gospodarske dejavnosti, zato je bil odziv izjemno velik in so vsako poletje potekali kar stitje tecaji. Zadnji dve leti morajo udeleženci prispevati vso solnino sami, tako da so lani izvedli le solanje ene skupine, letos pa dveh. Prve letosnje poletne sole v Rakovem Skočjanu se je udeležilo osemnajst bodočih podjetnikov, dvajset pa jih je nabiralo podjetniška znanja v Bostonu v Združenih državah Amerike. (U. P.)

NA KRATKO

Razstava slovenskega kiparja Alojza Jerčiča v Osaki

LJUBLJANA - Alojz Jerčič, ki je približno dvajset let zivi in ustvarja na Japonskem v mestu Ibaraki blizu Osake, je razstavil novo zbirko svojih varjenih konstrukcij v galeriji JR, Osaka Selves Gallery. Razstavo, ki je bila odprta od 11. do 30. julija 1995, je obiskalo več kot šest tisoč obiskovalcev. Razstavljenih je bilo približno petdeset najnovejših Jerčičevih del. Med razstavo, o kateri so obsirno pisali japonski casniki, so razdelili šeststo brosur o Sloveniji v japonskem jeziku. Alojz Jerčič je torej spet prispeval k promociji Slovenije na Japonskem. Poleg tega je prišel v ozji izbor kandidatov za prestižno kiparsko nagrado Hongo Sin, ki jo podeljujejo vsaki dve leti od leta 1983 naprej za umetniška dela, postavljena na javnih mestih na Japonskem, ne glede na narodnost ustvarjalca. Osnova za vrstitev je bila štirimetrski skulptura iz nerjavečega jekla, imenovana Drug ob drugem cveti cvet ljubezni (na sliki), postavljena v centralnem parku mesta Ibaraki. (A. P.)

GLASBA / NASTOP VIOLONČELISTA MSTITSLAVA ROSTROPOVIČA V LJUBLJANI

Glasbena legenda izpolnila pričakovanja

LJUBLJANA - Pretekli teden se je na letošnjem 43. ljubljanskem mednarodnem poletnem festivalu Ljubljana 1995 zgodilo marsikaj zanimivega. Se vec, glasbenih prireditvev je bilo toliko, da o vseh prav gotovo ne bomo mogli poročati.

Mednje vsekakor sodi kar dvakratni nastop Litovskega nacionalnega simfonicega orkestra z dirigentom, ustanoviteljem in umetnim vodjo **Jouzasom Domarkasom**. Na prvem koncertu (18. avgusta) so imeli Litovci v Ljubljani v gosteh solistko, pianistko **Sonjo Pahor-Torre**, Slovenko, ki že petindvajset let deluje in živi v Messini na Siciliji. Ta koncert je občinstvu predstavil dela skladateljev E. Griega, A. Schönberga in S. Prokofjeva. Po dveh Griegovih Simfoničnih plesih je Torrejeva odigrala solistični part v popularnem Griegovem Koncertu v a-molu, op. 16, nato pa je odlično razpolože-

na umetnica navdušenemu občinstvu odigrala se dvoje solističnih klavirskih točk Rahmaninova in Chopina. Gostujoči ansambel se je dokončno razigral in razvil se v obeh večjih delih - Schönbergovi Ozarjeni noci za godalni orkester, op. 4, in treh stavkih baletne suite Prokofjeva Romeo in Julija.

Drugi nastop Litovcev v Ljubljani (21. avgusta) je pomenil enega (mednarodnih) vrhuncev letošnjega festivala. Litovski nacionalni simfonični orkester pod vodstvom dirigenta **Domarkasa** je tokrat nastopil z novim programom in solistom, slavitim violončelistom **Mstislavom Rostropovičem**.

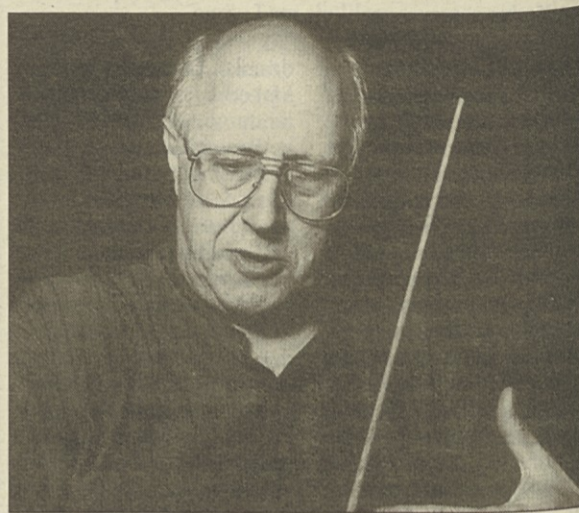
Leta 1927 rojeni ruski violončelist, pianist, dirigent in skladatelj je gotovo ena glasbenih legend. Najbolj nadarjeni violončelist svoje generacije je ta sloves ohranil prav do danes. Bil je sodobnik številnih pomembnih ruskih (Sostakovič, Prokofjev, Haccaturjan) in drugih skladateljev (Britten, Sauge). Od leta 1974 živi in deluje na Zahodu. Tudi v Ljubljani je dokazal, da je eden velikanov glasbe.

Tokrat sta bili na sporedu samo dve, a zato obsežni glasbeni deli: Simfonijski D-ur, op. 43, Jana Sibeliusa in Koncert za violončelo in orkester v h-molu, op. 104, Antonina Dvorzaka. Sloviti violončelist Mstislav Rostropovič je zlasti Dvorzaka mojstrsko odigral in v vseh treh zahtevnih stavkih tako rekoč potegnil za sabo

se dirigenta in orkester. To je bila v vseh pogledih prava parada najodličnejše slovenske romantične glasbe. Prepolna velika dvorana Slovenske filharmonije, pred katero je ostalo enkrat toli-

ko željnih poslušalcev, pa je nato kot krono večera doživela se čisto pravi solistični nastop violončelista z Bachovo Sarabando iz tretje Suite v C-duru, BWV 1009.

Franc Kriznar

KULTURNO-TURISTIČNE PRIREDITVE / NOČ V STARI LJUBLJANI

Zaživelo bo staro mestno jedro

LJUBLJANA - Društvo Ljubljana in staro ljubljansko društvo v sodelovanju s turistično zvezo pripravljata kulturno-turistično prireditev z naslovom Noč v stari Ljubljani, ki bo trajala dva večera. Začela se bo nočjo ob 18. uri s koračnico Pihalnega orkestra Papirnice Vevce.

Kulturni del programa se bo začel ob 20.15 na treh prizoriščih: v franciskanski cerkvi bo imel orgelski koncert Edvard Popitt, v stolnici bo prav tako orgelski koncert Huberta Berganta, v Cerki svetega Florijana pa večer baročne glasbe. Po kultur-

nem delu bodo zazivila druga prizorišča, na katerih bodo nastopili različni pevci in skupine. Na Prešemovem trgu bosta nastopila ansambli Puerto Rico in Ritmo Loco, na Pogacarjevem trgu ansambel Sukar in Zoran Predin, na Jurčičevem pa Miha

Jazbinšek in njegove legende. Pri Sentskobeškem mostu se bo že ob 19. uri začelo pečenje vola. Zaživela bo tudi Ljubljana, saj bodo po njej spustili častni splav in colne, okrašene z baklami.

Prireditve se bo nadaljevala v soboto zvečer na istih lokacijah. V kulturnem delu programa bodo nastopili Renata Bauer v franciskanski cerkvi, Barbara Pibernik z orgelskim koncertom v stolnici in skupina Duma s kon-

certom sefartske pesmi spanških Zidov v Cerki svetega Florijana. Na osrednjih prizoriščih bodo ta večer nastopili ansambel Plava trava zborava in Pidzi, Adi Smolar in Leteci potepuhi ter Alenka Godec s triom. Za oba večera so povabili tudi posebne goste, na primer Tomaža Pengova, Trio Ratka Divjaka in druge, ki bodo nastopili na lokacijah, ki jih boste morali poiskati sami. V atriju Trubarjevega antikvariata bo

predstavitev poezije in proze s poudarkom na motivih iz stare Ljubljane.

Staro mestno jedro bo v celoti zaprto za promet in ozvočeno. Prireditve bo zaključila kulturni projekt Poletje v stari Ljubljani, ki je potekal vse poletje. Po besedah organizatorjev jih je projekt stal 4, 5 milijona tolarjev, ki so jih zbrali s pomočjo Mesta Ljubljane in pokroviteljev.

Aleksandra Zorko

DVANAJST LIKOVNIH MUZEJEV

Eremitaž

Naslov: M. Dvorcovaya nab. 34, Sankt Petersburg; telefon: 007/8122198604; urnik: od torika do nedelje med 10. in 18. uro.

Ko je pred iztekem 18. stoletja razsvetljena uzurpatorska cesarica Katarina II Velika začela sistematično nakupovati zahodnoevropske mojstrovine, za katere ji kljub tedaj revni Rusiji ni bilo zal odsteti gore denarja, se je rodil muzej, ki ima danes največji fond v svetovnem merilu. V muzej je smela javnost vstopiti leta 1852, po oktobrski revoluciji v naslednjem stoletju pa so njegove zbirke razširile se z zaplenjenimi zasebnimi zbirkami. Med slikarskimi avtorji so v muzeju zastopani nekateri najpomembnejši italijanski renesančni avtorji, med njimi Leonardo, Rafa-

el, Giorgione, Tizian in Veronese. Spansko slikarstvo predstavljajo dela Velásqueza, Murilla, Zurbarána in Goye, holandsko dela Rembrandta, flamsko pa slike Rubensa in van Dycka. Starejše francosko slikarstvo je zastopano z deli Chardina, Watteauja in Bouchera. Eremitaž hrani tudi pomembno zbirko Matissovih del; ruski zbiralci so zelo zgodaj pričeli z nakupi del pariskih avantgard. Slika Harmonija v rdečem (na sliki, 1908) sodi med najbolj znana dela Henrija Matissa (1869 - 1954), umetnika, ki je v svojem dolgem ustvarjanju ubiral različne likovne poti, v zgodovino likovne umetnosti pa se vpisal predvsem kot najpomembnejši predstavnik fauvizma, ekspresivne, primitivne smeri, ki je realnost kazala z intenzivnimi barvami. (V. U.)

Slikarji za Prešemovo mesto

KRANJ - Nočjo bodo ob 19. uri v predverju kranjske občinske zgradbe odprli dobrodelno prodajno razstavo Slikarji za Prešemovo mesto. Izkupiček od prodaje likovnih del petindvajsetih likovnikov, ki so prispevali svoja dela, bodo namenili obnovi Prešemovega gaja in drugih kranjskih objektov, ki so povezani s Prešemom.

Akcijo, ki je povezana z blizajocima se 150. obletnico Prešemove smrti in dvestoletnico pesnikovega rojstva, je pripravil odbor, ki ga sestavljajo Marko Arnez, Jure Cekuta, Joze Drenovec, Klementina Golija, Vesna Palk, dr. Nace Sumi in Barbara Ravnik-Toman. (Zapišemo lahko torej, da so se pesnika, za spremembo, prej spomnili likovniki, umetnostni zgodovinarji in muzejski delavci kot njegovi stanovski kolegi.) Svoja dela (in del izkupička od prodaje, ki bo potekala tudi po zaprtju razstave 9. septembra) so prispevali uveljavljeni slovenski umetniki, predvsem z Gorenjske, pa tudi kasneje se jim bodo lahko pridružil še drugi. V prihodnje - akcijo naj bi do leta 2000 organizirali vsako leto - nameravajo izbor sodelujočih likovnikov se razširiti, in sicer na mednarodno raven. S Prešemom bo letos povezan tudi drugi bienale mesta Kranj, ki ga bodo odprli na pesnikov rojstni dan, 3. decembra. Akcijo so podprli Mestna občina Kranj, Gorenjski tisk, Mizarstvo Ovsenik, Franc Mezeg, Blaz Markun in Vila Bella. (V. U.)

Slika Klementine Golija, 1994

Krst novih slovenskih glasbenih del

NOVA GORICA - V petek, 1. septembra, se bo s slavnostjo na majhnem trgu »Na Kontradi«, pred galerijo Rika Debenjaka v Kanalu, začel letošnji glasbeni festival - 16. Kogojevi dnevi. Z enajstimi koncerti pretežno v Kanalu (v zupnijski cerkvi Marije Vnebovzete) nato pa se v Novi Gorici (KD), Dobrovem (Grajska dvorana), Desklah (KD), Portorožu (Avditorij), Zemonu (Koncertna dvorana) in v Ljubljani (CD Gallusova dvorana) in nekaterimi drugimi prireditvami se bo razpotegnili tja do pozne jeseni - do 22. oktobra.

Kogojevi dnevi so od samega začetka pred 16 leti znani po krstnih izvedbah skladb pretežno slovenskih avtorjev starejše in mlajše generacije. Tudi letošnja izvedba festivala bo prinesla nekaj novosti. Prva se bo zgodila že na uvodnem koncertu v zupnijski cerkvi Marije Vnebovzete v Kanalu. Komorni zbor Ave pod vodstvom dirigenta Andraza Hauptmana in ob orglavcu Tonetu Potocniku bo krstno izvedel delo Marijana Gabrijelčiča »Masa za mešani zbor, orgle in zvonove«. Umetniški vodja festivala maestro Anton Nanut opozarja tudi na noviteto akademika, skladatelja in orglavca Primoza Ramovsa in njegovo skladbo »Concerto grosso«, ki jo bo avtor sam zaigral na orgle ob spremljavi komornega ansambla Pro arte pod vodstvom Nade Matošević. Sorazmerna nova je tudi skladba Marijana Gabrijelčiča »Andante«, ki je doživela svojo krstno izvedbo pred kratkim v Noci slovenskih skladateljev. Od tujcev velja omeniti dirigenta Carla Devisa iz Londona, ki bo dirigiral Simfonikom RTV v Portorožu, kjer bodo izvajali glasbo iz časov nemega filma ob letošnji stoletnici filma, violinista Vladimirja Spivakova, pianista Sergeja Bezrodnega in italijanskega violončelista Maria Brunella.

V program Kogojevih dni vsakic sodi tudi odprte likovne razstave v prostorih Debenjakove galerije v Kanalu. Letos bodo prvi dan festivala ob 20. uri odprli razstavo 36 Debenjakovih oljnih slik, ki bodo v Kanalu prvič predstavljene. Slovenska umetnostna zgodovina predstavlja Debenjaka predvsem kot grafika, retrospektivna razstava njegovih olj v Obalnih galerijah pa ga je prikazala tudi kot izjemnega slikarja v tej tehniki. Razstavo je pripravila umetnostna zgodovinarica Nelida Silic Nemec. Na otvoritvenih slovenostih bodo slavnostni govorniki predsednik sveta Kogojevih dnevov akademik Ciril Zlobec, kanalski zupnik Zoran Madon in skladatelj Primoz Ramovs.

Opozarjamo tudi na literarni večer (8. septembra v Gotski hiši), na katerem bodo predstavili pesmi Edvarda Kocbeka. Izbor pesmi pripravlja Igor Saksida, recital pa jih bo igravec PDG iz Nove Gorice Joze Hrovat. Predstavljena bo tudi knjiga Emila Kogojja Manfreda o rodbini Kogojevih.

Od pred leti neuspešnih poskusov, da bi v okviru Kogojevih dnevov, pripravili tudi Srečanja primorskih kulturnikov, so se letos odločili pripraviti nekakšno kombinacijo strokovnega in zabavnega srečanja primorskih razumnikov iz različnih bran. To se bo zgodilo na prvi dan Kogojevih dnevov v hotelu Krizmancic v Kanalu ob 16. uri.

Vojko Cuder

ARGENTINA / ROK ZA PREGON IN KAZEN VOJNIH ZLOČINOV NAJ BI POTEKEL

Priebke izrazil zadovoljstvo v zvezi z razsodbo sodnikov

Italijanske oblasti so takoj napovedale priziv na vrhovno sodišče

BUENOS AIRES - V argentinskem letoviskem mestu San Carlos de Bariloche je 9. maja 1994 zvezna policija aretirala 81-letnega nacističnega stotnika Ericha Priebkeja, člana komande Gestapa v Rimu, obtožena sodelovanja pri poboj v Ardeatinskih jamah 24. marca 1944.

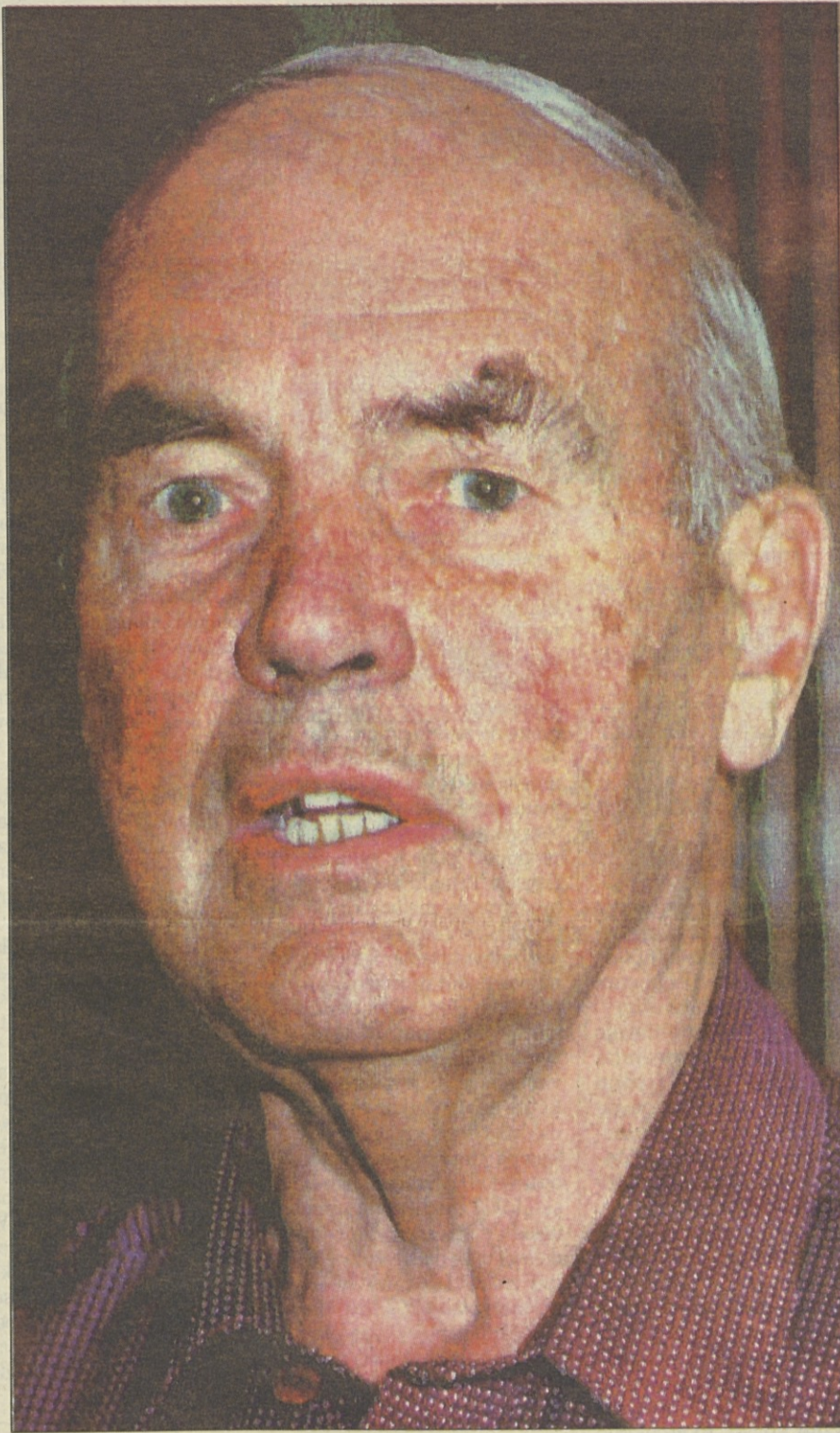
Priebkeja so aretirale argentinske oblasti na zahtevo italijanskih, potem ko je 7. maja priznal, da je pri Ardeatinskih jamah res ubil nekoga, »a samo eno osebo«, in to na ukaz svojega nadrejenega. Dan zatem je v nekem intervjuju tudi priznal, da je bil v stiku s polkovnikom Kapplerjem, ko je bil ta v bolnišnici v Italiji. Se istega dne so Priebkeja odpeljali v bolnišnico zaradi »depresije« - vendar se je po nekaj urah vrnil domov. Ze dva dni potem so italijanske oblasti zahtevale njegovo ekstradicijo, njegovi odvetniki pa so brez odlašanja zahtevali od argentinskega sodnika Leonidasa Moldesa, naj odbije prošnjo za ekstradicijo, češ da je za Priebkov zločin že potekel rok za pregon. Argentinski sodniki so sprva razsodili, da rok za pregon zločinov proti človeštvu ne poteče nikoli in na podlagi tega privolili v Priebkovo ekstradicijo, pozneje pa so se premislili.

Pristojnega italijanskega sodnika Antonia Intelisana je razsodba argentinskih kolegov zelo presenetila. Dejal je, da je s strokovnega vidika ta sklep neutemeljen in bo proti njemu vložil priziv

na argentinsko vrhovno sodišče. Intelisano je s tem v zvezi izjavil, da je optimist, saj obstaja mnogo zakonov in sklepov (med temi resolucija OZN st. 3074 z dne 3. decembra 1973, ki je bila sprejeta soglasno) o tem, da za vojne zločine oziroma zločine zoper človeštva ne velja zastaranje.

Intelisana je razsodba presenetila tudi, ker je pri argentinskih institucijah naletel na veliko pozornost in razumevanje. Izjavil je, da bo pozornost argentinske javnosti za ta primer naposled verjetno prevladala; Argentinci so namreč bili - podobno kot Italijani - ogorčeni nad razsodbo sodnikov o primeru Priebke. V Italiji so s tem v zvezi poudarili, da ima argentinsko sodstvo samo nalogo odločiti, ali je treba Priebkeja izročiti italijanskim oblastem ali ne. Če je kriv ali nedolžen bodo morali razsoditi italijanski sodniki.

Nasprotno pa je bil Erich Priebke presrecen. Smehljaje se je izjavil: »Zadovoljen sem, to je lepa zmaga.« Pozabil je že, kako je osabno molcal na vsa vprašanja sodnika Intelisana in dejal, da zeli na sprehod po mestnih ulicah, naj vsi vidijo, da ne skriva ničesar. Njegova radost pa je le nekoliko preuranjena, saj pravne bitke se ni konec in bi se vedno lahko padel v roke italijanskim oblastem ali pa tudi nemškimi, ki so pred nedavnim tudi zahtevale njegovo ekstradicijo.

NOVICE

Umrli fotograf Eisenstaedt

WASHINGTON - V Združenih državah je včeraj umrl znani fotograf Alfred Eisenstaedt, ki je 15. avgusta 1945, ko se je Japonska predala, posnel slavno sliko mojnarja, ki na newjorskem Times Squaru poljublja bolničarko. Eisenstaedt je bil star 96 let, v Ameriko pa je prišel leta 1935 iz Nemčije, kjer je sledil in zabeležil v sliki vso pot Adolfa Hitlerja do oblasti, saj je bil berlinski dopisnik neke ameriške tiskovne agencije. Eisenstaedt je se zlasti slovel po svojih slikah, v katere je ujel ljudi, ki niso vedeli, da jih slika, kar seveda zagotavlja prisotnost kadra.

Danska bo izročila Nemčiji ameriškega neonacista

KØBENHAVEN - Dansko vrhovno sodišče je privolilo v nemško zahtevo po izročitvi ameriškega neonacističnega voditelja Garyja Laucka, ki ga obtožujejo, da je skrivaj uvazal v Nemčijo literaturo, ki je scuvala k plemenski mrznosti. Sodisce je istocasno tudi zavrnilo Lauckov priziv. Policija ga je bila aretirala 20. marca letos v Greveju.

V Nemčiji so zakoni zoper objavo nacističnih simbolov zelo strogi, medtem ko so na danskem glede tega bolj popustljivi, kar razni neonacistični hujskaci izkoriščajo.

Novi član družine airbusov

HAMBURG - Evropski konzorcij Airbus je včeraj predstavil dvomotorno letalo A319, najmanjšega v vrsti airbusov. Letalo ima 124 sedežev in lahko prevozi 5500 kilometrov dolgo razdaljo. Prve primerke bodo izročili v teku leta 1996 in sicer Swissaieru, Air Canadi in Lufthansi. Doslej imajo kar 81 naročil za to letalo, ki bo huda konkurenca za ameriški MD 80 in za Boeing 737.

Rusija brez denarja: vojaška letalska oporišča brez elektrike

MOSKVA - Da je rusko gospodarstvo totalno na psu, je znano, doslej pa se je le redkokdaj zgodilo, da so zaradi nelikvidnosti ostala brez električnega toka kar tri vojaška letalska oporišča na območju Bajkala. Podjetje, ki jim je dobavljalo električni tok je elektriko vojakom kratko malo izključilo, ker ni nihče poravnal racuna. Osebe trenutno zapuščajo oporišča, saj so prekinili vse polete. Piloti so celo dali na razpolago svojo plačo, da bi poravnali racun elektricarjev. Novinarjem so predstavniki obrambnega ministrstva obrazložili, da gre neljubo zadevo pripisati zamudi, s katero finančno ministrstvo plačuje račune svojim dobaviteljem.

ITALIJA / POBOJ PRI ARDEATINSKIH JAMAH

Tudi Nemci hočejo Ericha Priebkeja

RIM - Bil je popoldan 23. marca 1944, obletnica ustanovitve fasističnih milicij. Po središču Rima so nemški vojaki skupaj s fasisti pričeli loviti od hiše do hiše moške, ženske in otroke. To je bil začetek represalije, s katero so nameravali maščevati smrt nemških vojakov, ki so malo poprej izgubili življenje v partizanskem atentatu v ulici Rasella, kjer je eksplozija ubila 32 vojakov nemškega bataljona Bozen.

Dan po množični aretaciji je sam Hitler ukazal poveljniku nemških sil v Italiji Kesselringu, naj se krvavo maščuje: za vsako nemško žrtev, naj umre deset Italijanov. Iz zapora v ulici Tasso in iz zapora Regina Coeli so skrivaj odpeljali k Ardeatinskim jamam in jih tam ubili 335 talcev (15 oseb več kot predvideno: deset po navodilih gestapovskega poveljnika Kapplerja, ki je bil prepričan, da je v bolnišnici umrl se en vojak, pet oseb pa so ustrelili »pomotoma«.) Poskus razstrelitve jam, da bi zbrisali vsako sled poboja, je spodletel, tako da je bilo po osvoboditvi Rima mogoče pokopati trupla talcev.

Med nemškimi častniki, ki so se

udeležili poboja, je bil tudi Erich Priebke, ki je danes star 81 let in živi v Argentini od leta 1948. Aretirali so ga pred 15 meseci, potem ko je v neki knjigi in na ameriški televiziji sam priznal, da se je udeležil poboja. Italijanske oblasti so zahtevale in maja tudi dobile dovoljenje za njegovo ekstradicijo, vendar je Priebke vložil priziv, češ da je le izpolnjeval ukaze svojega nadrejenega Kapplerja. Priebke tudi trdi, da se ni nikoli skrival in je registriran pri nemški ambasadi v Argentini že od leta 1952. Medtem ko so se italijanske oblasti za ekstradicijo obrnile na vrhovno sodišče, so Priebkevo ekstradicijo zahtevale tudi nemške oblasti. V obeh državah bi mu sodili zaradi vojnih zločinov in zločinov zoper človeštva, ceprav ni odvec dodati, da je v Nemčiji bivši nacistični oficir, storilec drugih vojnih zločinov, letos usel kazni, ker je sodisce razsodilo, da ga po nemških zakonih ni več mogoče kazensko preganjati oziroma kaznovati, in to ceprav je OZN določila, da vojni zločini in zločini proti človeštvu nimajo zastaralnega roka.

Nadzvočno kolo

Britanec Bruce Bursford je predstavil kolo lastne izdelave, s katerim je na posebni progi dosegel hitrost 209 milj na uro.

NOVICE

Ruski tanki »zasedli« Gudermes

GUDERMES (Reuters) - Včeraj se je v drugo največje cečensko mesto, v katerem živi približno 60 tisoč ljudi, pripeljalo deset ruskih tankov in več oklepnikov, ceprav so se medtem v Groznom sesli ruski in cečenski pogajalci, ki skušajo najti rešitev za cečensko krizo. Po izjavi ruskega predstavnika naj bi se kolona tankov le začasno ustavila v Gudermesu, vendar se je večina prebivalcev zatekla v zaklonišča, saj so se ustrašili, da bi prišlo do podobnega spopada kot v Argunu, kjer je bilo ubitih osemdeset cečenskih borcev. Mnogi prebivalci ne zaupajo ruski vojski, saj menijo, da utegne - z izgovorom, da so v mestu oboroženi uporniki - streljati na dolocene predele mesta. Po pisanju ruske tiskovne agencije Itar-Tass naj bi se ruski pogajalski skupini v Groznom včeraj pridružila tudi delagacija Jelcinovega sveta za varnost pod vodstvom Olega Lobova. Zaradi občasnih spopadov med rusko vojsko in uporniki, ki so zahtevali žrtve na obeh straneh, je nedavno podpisani vojski sporazum v vse večji nevarnosti.

Sporazum o razdelitvi vodnih virov na Zahodnem bregu

GAZA (AFP) - V dveurnem srečanju izraelskega ministra za gospodarstvo Josija Beilina in vodje PLO Jaserja Arafata sta sogovornika največ pozornosti namenila sodelovanju med palestinskimi avtonomnimi oblastmi in Izraelom ter vprašanju varnosti. Arafat je znova obsodil nedavni teroristični napad v Jeruzalemu, Beilin pa je zagotovil, da bo v prihodnjih tednih vendarle dosežen sporazum o siritvi palestinske avtonomije na Zahodni breg. Včeraj je bil sprejet tudi dogovor o razdelitvi vodnih virov na tem območju, o cemer se pogajalci dolgo niso mogli sporazumeti. Sporazum, ki poleg delitve vodnih virov doloca tudi prenos oblasti na področju trgovine, zavarovanja, kmetijstva in poštinih uslug v palestinske roke, bosta v nedeljo v Kairu podpisala palestinski pogajalec Jamil Tarihi in izraelski general Oren Sahor.

ZAIR / POGAJANJA O REŠITVI BEGUNSKE KRIZE**Visokemu komisariatu ZN je uspelo ustaviti izgon ruandskih ubežnikov**

GOMA (Reuters) - Zairske oblasti so včeraj nehale prisilno izseljevati ruandske begunce, saj so se s predstavniki svetovne organizacije zacele pogajati o oblikovanju programa prostovoljnega vračanja ubežnikov. Vlada v Kinsasi je v uradni izjavi sporočila, da pozdravlja predlog Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (Unhcr), ki namerava organizirati prevoz več tisoč Ruandcev v domovino.

Prvič od sobote, ko je zairska vojska začela množično izganjati državljane Ruande, ki so v Zair prebegnili med lansko državljansko vojno, je v begunskih taboriščih ob zairsko-ruandski meji vladal mir, nekaj deset beguncev pa se je celo vrnilo na ozemlje Zaira. Do četrta so vojaki poglani prek meje skoraj petnajst tisoč ljudi, vsaj 130 tisoč beguncev pa se je v strahu pred izgonom zatekel v gozdove. Posebni odposlanec

Unhcr Faubert je odpotoval v Kinsaso na pogovore s predstavniki zairske vlade, tiskovni predstavnik tega telesa ZN Bowers pa je izjavil, da bo komisariat od zairskih oblasti zahteval zagotovila, da v nobenem primeru ne bodo nadaljevale prisilnih deportacij. Hkrati je pojasnil, da naj bi bil formalni dogovor med svetovno organizacijo in vlado v Kinsasi sprejet prihodnji teden, ko se bo visoka komisarka Sadako Ogata sesla z

zairskim premierom Kengom Wa Dondom.

»Po naših podatkih se precejšnje število beguncev zeli vrniti domov, vendar pri tem zahtevajo naso zascito,« je dejal Bowers. Če bo dosežen dogovor z Zairom, pa tudi z ruandskimi oblastmi, bodo lahko predstavniki Združenih narodov dnevno prepeljali v domovino približno pet tisoč Ruandcev. Begunci se po lastnih besedah zavedajo, da je »prostovoljna« vrnitev pod okriljem Unhcr zanje se najboljša rešitev, saj si ne želijo novega soočenja z zairskimi vojski, ki so akcijo izseljevanja v zadnjih dneh pospremili z množicnim ropanjem, posiljevanjem in pretepanjem beguncev.

KITAJSKA

Obsodba in izgon Harryja Wuja

PEKING - V četrtek se je na Kitajskem koncal proces proti ameriskemu borcu za človekove pravice Harryju Wuju, ki ga je obtožnica bremenila vohunjenja, laznega predstavljanja za uradno osebo in delovanja proti Kitajski. Sodisce je Wuja obsodilo na petnajst let zopora, ze nekaj ur po izreku sodbe pa so ga oblasti izgnale iz države - verjetno zaradi pritiskov mednarodne skupnosti, pa čeprav Kitajci trdijo, da so to storili na Wujevo izrecno prošnjo.

Harry Wu je bil kitajski oblastni ze nekaj casa trn v peti. Na prisilnem delu v kitajskih delovnih taborih je namrec prezevel kar devetnajst let, ko pa je prišel na prostost, je emigriral v Združene države Amerike, sprejel ameriško državljanstvo in nato od tam napadal Kitajsko zaradi kršitev temeljnih človekovih pravic zapornikov, ki jih pošiljajo na prisilno delo. Pri tem je na nedovoljen način prihajal do materialov, ki jih je posredoval ameriški televizijski hiši CBS in angleški

BBC. S tem je po mnenju kitajskih oblasti v tujini neposredno blatil ime svoje nekdane domovine, pri tem pa naj bi ga vodil izključno pohlep po osebni slavi. Ko je junija obiskal Kitajsko, ga je policija aretirala, do uradne aretacije pa je prišlo sele 8. julija.

Nihče ne ve, kaj se je v tem času dogajalo z Wujem, kljub vsemu pa se v javnosti pojavljajo za Kitajce izredno neprijetna vprašanja, ki merijo na nepravilnosti in kršitve, ki jih je kitajski oblast zagrešila nad Wujem, ko ga je imela v svojih zaporih. Nenavadno je namrec, da je svetovno znani borec za človekove pravice priznal, da mu je slo samo za lastno mednarodno slavo, predvsem pa je nenavadno njegovo priznanje, da je vohunil. Povsem logično je bilo namrec, da do materialov, ki jih je posredoval obema televizijskima hišama, verjetno ni mogel priti na zakonit način, kljub temu pa bi pridobivanje teh materialov le težko označili za mednarodno vohunjenje, se posebno zato, ker teh podatkov ni prodal kaki drugi državi, poleg tega pa jih ni hranil, ampak objavljaval in s tem torej samo škodoval mednarodnemu ugledu Kitajske. Pa tudi glede tega bi se dalo razpravljati. V zraku visi namrec hipotetično vprašanje, kako lahko nekdo zahteva zase pravico na osnovi krivice, ki jo je storil komu drugemu?

Jeffrey Parker / Reuter

Harryja Wuja so kitajske oblasti obsodile na petnajst let zopora (Telefoto: AP)

ANALIZA

Ameriško-kitajski odnosi na ledišču

Kršenje človekovih pravic še zdaleč ni edini greh pekingške vlade

NEW YORK - Združene države so uradno zaprosile Kitajsko, naj izzene bojovnika za človekove pravice Harryja Wuja. Ameriškega državljana kitajskega rodu je sodisce v mestu Vunan včeraj obsodilo na petnajst let zoporne kazni zaradi vohunjenja. Nihče ne sprasuje, ali je Harry Wu res vohunil. Oporečnik, ki je dvajset let svojega življenja prezevil v grozljivih kitajskih delovnih taboriščih in je leta 1985 prebežal v ZDA, se je večkrat skrivaj vrnil na Kitajsko, da bi belezil kršenja človekovih pravic.

Harry Wu je, preoblečen v novinarja ali celo v državnega uradnika, raziskoval pogoje v kitajskih zaporih in obtožbe, da oblasti prodajajo telesne organe obsojenih na smrt. Nič cudnega, če so kitajske oblasti tako živčne. Vplivni oporečnik je pogosto poročal ameriskemu kongresu o kršenju človekovih pravic.

Dokler se ne bo razjasnila Wujeva uso-da, se bodo ameriško-kitajski odnosi se naprej približevali najnižji točki po letu 1989, ko je Peking razjaril ves svet s pokolom na trgu Tienanmen. Najboljša rešitev za meddržavne odnose bi bil takojšen izgon Harryja Wuja. Dokler bojovnik za človekove pravice ne bo spet v svoji prijaznejši drugi domovini Ameriki, bo Clintonova vlada tvegala hudo nezadovoljstvo republikanskega kongresa, če bo na Kitajsko poslala svojih predstavnikov. V vrsti ze caka-jo ugledne osebnosti: poleg nekdanjega predsednika Busha in visokih diplomatov zunanjenja ministristva bi se rada bližnje konference Združenih narodov o zenskah v Pekingu udeležila tudi prva dama Hillary Clinton. Bela hiša prav zaradi Wuja se caka z objavo njenega odhoda.

Harry Wu pa seveda se zdaleč ni edini kitajski greh na področju človekovih pravic. Pred konferenco o zenskah, ki se bo začela petega septembra, so Kitajci ze zaprli večino svojih oporečnikov, ki bi lahko pri udeleženkah razprav o vseh vrstah krivic in pri zoprnih novinarjih naleteli na razumevajoca usesa. Poleg tega Peking naga-ja tudi številnim udeleženkam. Tiste, ki so videti prevec svobodoljubne, imajo težave pri pridobivanju viz.

Vse to nakazuje, da politične spremembe na Kitajskem se zdaleč niso končane. Nasprotno, z odhodom 91-letnega reformatorja Deng Xiaopinga v globine starostnega nezavedanja je Kitajska spet v nevarnosti, da postane okolici neprijetna diktatura ali pa zarišce kaosa. Poznavalci dvomijo, da bi sedanja okostenela komunistična garnitura na oblasti zavrtela nazaj največji Dengov uspeh, postopno liberalizacijo gospodarstva, pa čeprav večina državnih podjetij se ni olastinjena. Toda cedalje številnejši prepri Kitajske s sosedami in svetom kažejo, da se bodo morda oblastniki zatekli k preizkuse-nemu izvažanju domačih tejav v tujino. Najbolj vroče je trenutno blizu Tajvana, kjer skuša Peking z nasilnimi vojskimi vajami vplivati na politično prihodnost nekoč kitajskega, zdaj pa cedalje bolj neodvisnega otoka. Kitajska se s sosedami prepira tudi za otocje Spratly v Juznokitajskem morju, kjer so menda bogata najdišca nafte, Japonsko pa so razjezili z jedrskimi poskusi. Podoba kitajskega nespostovanja nenapisanih pravil mednarodnega obnašanja zaokrožuje kitajsko prodajanje orožja Pakistanu in Iranu, ki se posebno moti ZDA.

Barbara Kramžar

ARABSKI ZALIV

»Sadam načrtuje nov napad na Kuvajt«

Tudi jordanski kralj Husein namerava dokončno obrniti hrbet bagdadskega režimu

KUVAJT (Reuters, dpa) - Kuvajtski uradniki so včeraj ugodno ocenili izjavo jordanskega kralja Huseina, ki je kritiziral režim iranskega predsednika Sadama Huseina in obdolžil irasko vlado, da je načrtovala vnovičen napad na Kuvajt. Izjavo je prenasala tudi iraska televizija.

»Izjava kralja Huseina je pomemben preobrat v jordanski politiki do iranskega režima,« je izjavil neki kuvajtski uradnik. Neki drug kuvajtski uradnik pa je dejal, da se je Jordanija, ki predstavlja pljuca iranskega režima, zdaj odlocila, da bo ta režim prenehal dihati. Kralj Husein je izjavil, da mora Irak izvesti radikalne spremembe, če želi odpravo ekonomskih ukrepov, ni pa napovedal prekinitve ekonomskih odnosov z Irakom, ker meni, da bi to se povečalo revscino iranskega prebivalstva, ki ze tako dovolj trpi zaradi ukrepov, uvedenih pred petimi leti. Vendar Jordanija za vsak primer ze isce nove naftne dobavitelje. Kuvajtska vlada je pripravljena razpravljati o tem, da bi namesto Iraka dobavljala nafto Jordaniji, katere odlocitev podpirajo tudi ZDA.

Washington je okreplil svoje vojaske enote v Zalivu. Vecina od 1400 moz je včeraj ze prispela v Kuvajt, kjer bodo potekale skupne ameriško-kuvajtske vojaske vaje, kar naj bi Bagdad odvrgnilo od novega napada na Kuvajt. Jordan-ski kralj je se povedal, da je od Kamela Hasana Huseina, pobeglega iranskega visokega uradnika, izvedel, da je Irak resno razmišljal o napadu na Kuvajt in Savdsko Arabijo. Casnik Al Vatan pa je poročal, da je kuvajtski obrambni minister, sejk Ahmad Hamud Al Sabah, poudaril, da južno od 32. vzporednika, ki poteka 240 kilometrov severno od Kuvajta, ni bilo opaziti neobicajnih premikov irskih vojskih sil. Izjavil je se, da so kuvajtske vojaske enote zajele vecje število civilnih in vojskih oseb, ki so ilegarno prestopile kuvajtsko-irasko mejo.

Razvpiti irski voditelj Saddam Husein (Telefoto: AP)

Begunci iz Ruande v enem od taborišč v Zairu čakajo na pest koruzne kaše (Telefoto: AP)

VOJNA NA OBMOČJU NEKDANJE JUGOSLAVIJE

Srbi si želijo izhoda na morje

SARAJEVO (Reuter) - Na bojiscih v BiH je bilo včeraj nekoliko mirneje, zato pa je bilo toliko bolj vroce nekaterim pripadnikom mirovnih sil ZN in politikom, ki se v zadnjih dneh nenehno sestajajo in premlevajo, ali morda niso izpustili katere od možnosti za rešitev bosanske krize.

Bosanski predsednik Izetbegović se pripravlja na obisk v Parizu, kamor ga je pred nekaj dnevi povabil njegov francoski kolega Chirac. V francoski prestolnici se bo sestel se s predstavniki skupine za stike in z ameriskim mirovnim odposlancem Richardom Holbrookom, ki mu je ameriški predsednik Clinton naročil, naj v soboto se enkrat odpotuje v nekdanjo Jugoslavijo.

Mirovna pogajanja nikakor ne bodo lahka. Zahod je sicer pripravil osnutek mirovnega načrta, bosanski Srbi pa imajo spet popolnoma drugačne poglede na to, kako bi bilo treba razdeliti bosansko ozemlje. Vodja bosanskih Srbov Radovan Karadžić je včeraj v Trebinju povedal, da hočejo bosanski Srbi ozemlje med Savo, Uno in Drino, prav tako hočejo imeti zase tudi do-

lino Neretve in del Sarajeva, uresniti pa si želijo tudi dolgoletne sanje, da bi imeli lasten delček Jadranske obale.

Naporen dan so imeli tudi pripadniki modrih celad, zlasti pripadniki ukrajinskih čet, ki so zapustili enklavo Gorazde. Za sabo so pustili dva vojaka, ki naj bi urejala administrativne zadeve, razširile pa so se govornice, da sta vojaka ostala v enklavi proti svoji volji. Zadržale naj bi jih oblasti iz Gorazda in menda zahtevale celo odkupnino, kar pa je tiskovni predstavnik ZN zanikal.

V Sarajevu so vrednost izgubile tudi knjige in umetnine, na žalost pa tudi življenje (Telefoto: AP)

HRVAŠKA / VRAČANJE BEGUNCEV

Povratnike čakajo samo pogorišča

Kninski Srbi so pokradli in odnesli vse, kar se je dalo, ostalo pa so požgali

LASINJA - Od prijetnega lokala, v katerem so hrvaški prebivalci in sef lokalne srbske policije se pred stirimi leti skupaj popivali in si obljubljali, da bodo skusali čim bolj olajšati življenje drug drugemu ter nekako preživeti politično zmedo, nastalo po razpadu jugoslovanske federacije, sta ostala le podboj vrat in osamljen dimnik.

Policijskega poveljnika ni več, verjetno je pobegnul v matično Srbijo, tedanji hrvaški zupan je podlegel ranam, ki so mu jih zadale srbske krogle, od obeh delavcev, ki sta navadno popivala v njuni družbi, pa je eden mrtev, drugi pa invalid. V starih letih se je močno spremenila tudi vas Lasinja ob temnozeleni reki Kupi. Hiše so opustele, tovarna, ki je preživljala večino prebivalstva, pa je porušena do tal. »Verjetno bi morala biti vesela, da sem spet prišla v domačo vas... Kar slabo vest imam, ker sem zaradi svoje vrnitve v resnici zelo nesrečna. Vsi, ki sem jih imela rada, so odšli in vse, kar sem imela, je uničeno, požgano ali razbito.« tarna petinsetdesetletna Mara Jusinski, ko kuka skozi razpokana stekla tistega, kar je bilo pred stirimi leti njen dom, danes pa je le se kup ozganih zidov. Eksplozije granat so prizanesle le kleti, kamor se je vselila Mara skupaj s kozo in petimi zajci, včasih pa jih pride obiskat se velik črn muc, ki mu je izgubljena krogla strla sprednjo nogo. Nekaj lučajev stran strli pod nebo nekaj razcefranih zidov, ki so nekoč nosili breme lasinjskega cerkvenega zvonika, potem pa so se sesedli v eksploziji razstreliva, ki so ga podtaknili srbski vojaki, ko so proslavljali, da je nekdanji etnično mešano vas zapustil se zadnji Hrvat. V svojem veselju pa se niso znesli le nad cerkvijo, ampak tudi nad mostom čez Kupo, kot da bi hoteli prepričati, da bi se poglji Hrvti vrnili v vas.

Pred dvema tednoma pa so v Krajino pridrle hrvaške enote in pognale

obup, zato se po pontonskem mostu, ki ga je postavila vojska na mestu, kjer je nekoč stal stari, kamniti most, vračajo tja, kjer so živeli stiri leta.

»Vrnili se bom domov, pa če bom moral živeti v sotoru,« obljublja šestinsedemdesetletni Marko Vuksan in pripoveduje, s kakšno grozo je samo tri dni po tem, ko je pobegnul na »hrvaško« stran (Kupa je bila namreč mejna reka med Hrvaško in Krajino), opazoval, kako je njegova hiša zgorela do tal. »Petnajst let sem delal in varčeval v Nemčiji, da sem si lahko zgradil pilni hišo, ki je zgorela v pilnih nekaj urah.«

»Tudi midva z možem sva gradila deset let. Koncala sva le slabe pol leta, preden so nas Srbi pregnali. Danes nimava več možnosti in sredstev,

da bi lahko postavila novo hišo,« pripoveduje Mara Jusinski. Nic bolje se ni godilo njenemu sosedu, ki je imel se pred desetimi meseci novo, sodobno opremljeno hišo s centralno kurjavo, telefonom in satelitsko anteno, danes pa so od razkosja ostali le goli zidovi. Srbi so namreč pokradli vse. Odnesli so celo vodovodne pipe iz kopalnice.

Vsi, ki se vračajo na svoje domove v nekdanjo srbsko Krajino, vedo, da jih doma čaka razdejavanje, vrste ljudi, ki vsak dan prečkajo pontonski most hrvaške vojske, pa se kljub temu večajo. V vsakem namreč se tli skrito upanje in vsak si zeli ugotoviti, kaj je ostalo od njegovega nekdanjega domovanja. Richard Meares / Reuter

Hrvaški minister Granić zavrnil predlog o zamenjavi ozemlja

DUNAJ (dpa, telefoto: AP) - Predlog bosanskih Srbov o izmenjavi ozemlja v okolici Dubrovnika je Hrvaška zavrnila. »Hrvaška ni pripravljena zamenjati nobenega dela svojega ozemlja,« je včeraj na Dunaju izjavil hrvaški zunanji minister Mate Granić.

Po srbskem predlogu naj bi Hrvaška pridobila pas na vzhodu Dubrovnika, ki bi ji omogočil boljše varovanje nekdanje turistične prestolnice, v zameno pa Srbija zahteva dostop do Jadranskega morja pri Cili-pih južno od Dubrovnika. Granić je zanikal obtožbe o sistematičnem ropanju med zajetjem Krajine, saj naj bi slo le za »posamezne primere«. Poročila predstavni-

kov mirovnih enot ZN v Zagrebu, da naj bi Hrvti zagrešili množično pobi-

janje, je Granić označil za neresnična. Zagotovil je, da Hrvaška ne nasprotuje nadzoru mednarodnih človekoljubnih organizacij, ker pa naj bi bilo na spet osvojenih srbskih območjih »se nekaj teroristov«, zato bo »nekaj manjših delov ozemlja« nekaj tednov se zaprtih.

Po Granićevih podatkih je bilo med zajetjem Krajine ubitih 174 Hrvatov, tisoč stirsto pa ranjenih. Po nepopolnih podatkih naj bi umrlo 524 Srbov. Srbi naj bi med stiriletno okupacijo v Krajini »unicili vse hrvaške hiše«.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Območje Banjaluke je že zapustila velika večina hrvaškega prebivalstva

SPLIT, SARAJEVO, ZAGREB (dpa) - Bosanski Srbi so iz severnobosanskega mesta Banjaluka pregnali skoraj vse Hrvate. Predstavnik ZN Guinness je včeraj v Zagrebu izjavil, da so k begu doslej prisilili 11.500 prebivalcev mesta.

V sredo naj bi mejo s Hrvaško prestopilo stirsto bosanskih Hrvatov, ki jih je sprejel nepalski bataljon mirovnih sil ZN v zahodni Slavoniji, medtem ko so včeraj pričakovali se prihod sedemsto nadaljnjih pregnancev iz Banjaluke. V pogovorih z opazovalci ZN so begunci povedali, da so jih tamkajšnji Srbi prisilili k odhodu z domov in plačilu »dovoljenj za potovanje«.

Pri zadnjem popisu prebivalstva pred začetkom vojne leta 1991 se je 55 odstotkov prebivalcev Banjaluke opredelilo za Srbe, 15 odstotkov za Muslimane in 15 za Hrvate. Guinness je povedal, da se ropanje v Krajini se vedno nadaljuje. Več kot šeststo Srbom, ki so se zatekli v taborišče ZN v nekdanji srbski trdnjavi Knin, so Hrvti zagotovili, da bodo lahko v soboto zapustili državo. Hrvaške oblasti zahtevajo, naj jim ZN izročijo 61 oseb, ki v Zagrebu veljajo za domnevne vojne zločince. Po Guinness-

sovih besedah so se predstavniki ZN z lokalno vlado v Kninu dogovorili, da jim bo ta prej izročila seznam z imeni in obtožbami.

V sredo zvečer je devetdeset pripadnikov ukrajinskih modrih celad zapustilo vzhodnobosansko muslimansko enklavo Gorazde, 180 pripadnikov britanskih mirovnih sil pa se bo zacelelo umikati naslednji teden. Po njihovem odhodu bo v Gorazdu ostala le se vecna-cionalna ekipa vojskarskih opazovalcev, po novem načrtu ZN pa bo enklavo pred srbskimi napadi v prihodnje scitilo Natovo vojno letalstvo. Razmere severno od Dubrovnika in na črti premirja v vzhodni Slavoniji so opisali kot napete, vendar mirne. Zagrebški opazovalci ZN so včeraj poročali o premikih hrvaških enot pri Karlovcu. Ne izključujejo možnosti, da gre za skupne priprave z bosanskimi vladnimi četami z območja Bihaća na ofenzivo v zahodni Bosni.

Begunci iz muslimanske enklave Srebrenica v taborišču pri Tuzli (Telefoto: AP)

NOGOMET / PO PREDKOLU V LIGI PRVAKOV

Danes v Ženevi žreb kar brez štirih nosilcev skupin

Le kijeovski Dinamo se je »udobno« uvrstil v nadaljnji del Reka Splitsčanom ni prinesla sreče - Legia presenetila

LONDON - Letosnja evropska nogometna liga prvakov je že ostala brez štirih nosilcev skupin. Res je, da je prišlo zadnja leta v evropskem nogometu do precejšnje izenačenosti sil, da bi že v predkolu izpadli klubi z bogato nogometno tradicijo, kot so belgijski Anderlecht (nosilec skupine št. 9), švedski Göteborg (št. 14), avstrijski Salzburg (št. 11), turski Besiktas (št. 10) in hrvaški Hajduk, to je vsekakor prvovrstno presenečenje.

Belgijski Anderlecht je letos le blede senca nekdanje ekipe, ki je bila celo med vodilnimi v Evropi. Belgijce je izločil madžarski Ferencvaros. Torej tudi zamenjava trenerja Neumanna ni pomagala »slavnemu« Anderlechtu, ki je letos v prvenstvu začel porazno, sedaj pa je izločen tudi z evropske scene.

Za veliko presenečenje je poskrbela varsavska Legia, ki je povsem zasluženo izločila Göteborg, saj ga je premagala tako na prvem (1:0), kot na povratnem srečanju (2:1).

Izpadel je tudi avstrijski Salzburg na račun bukreštanske Steaue, ki je sicer že leta 1986 osvojila naslov evropskega prvaka. Odločilni zadetek, ki je veljal tudi kvalifikacijo za bukreštansko mostvo, je dosegel Adrian Illie.

Edino mostvo, ki se je v predkolu zanesljivo uvrstilo v nadaljnje kolo tega pokala, je kijeovski Dinamo, ki je dvakrat premagal danski Aalborg s skupnim izidom 4:1.

Resko igrišču splitskega Hajduka ni prineslo sreče. Splitski se bili namreč izločeni, čeprav so na obeh srečanjih z

Gascoigne (v sredini) se je kmalu poškodoval, a njegov Glasgow Rangers je kljub temu ena redkih boljših ekip, ki se ji je posrečila uvrstitve v prvi krog evropske lige, pa čeprav takorekoč skozi šivankino uho (telefoto AP)

grškim Panathinaikosom igrali neodločeno. Medtem ko se je pva tekma v Atenah končala brez zadetkov, je bil izid na Reki 1:1. Panathinaikos je prvi povedel z argentinskim državnim reprezentantom Juanom Borrellijem, Hajduk je sicer izenačil z Igorjem Stimcem le stiri minute kasneje. Do konca srečanja pa se izid ni spremenil in tako se je v nadaljnji del tega tekmovanja uvrstila grška ekipa.

Skozi šivankino uho se je kvalificiral Rangers iz Glasgowa na račun skromne ciprske ekipe Anorthosis Famagusta. Na prvi tekmi so Skotje zmagali z 1:0, na povratni na Cipru pa so se morali zadovoljiti z neodločenim izidom brez gola. Poleg tega se je že v 25. min. poškodoval se Cascoigne.

Danes bo v Ženevi v tem pokalu (in tudi v pokalu UEFA) žreb.

VESLANJE / SP V TAMPEREJU

Čop in enajst italijanskih čolnov v jutrišnjem finalu

Slovenski četverec plačal ceno napornega repesaža

TAMPERE - Na veslaskem svetovnem prvenstvu v finski Tampereju sta včeraj v polfinalu nastopila tudi slovenska čolna. Četverec je v svoji skupini zasedel zadnje mesto in bo danes nastopil v finalu B. Iztok Čop pa se je z drugim mestom v tretji skupini za Estoncem Jaansonom uvrstil v veliki finale. V finalu A so med četverci brez krmarja Poljska, Francija, Nemčija, Velika Britanija, Italija in Avstralijapri enojcih pa Estonec Jurij Jaanson, Iztok Čop, Svcar Xenio Müller, Nemec Thomas Lange, Čeh Vaclav Chalupa in Italijan Giovanni Calabrese.

Slovensko posadko je v sredo povsem izčrpal repesaž, Denis Zvegelj je moral celo po zdravniško pomoč, kjer so mu dali infuzijo in kisik, da si je opomogel, pa tudi Jani Klemencič in Milan Jansa sta bila močno načeta. Glavni razlog za tako močno tekovanje v repesažu je seveda olimpijska kvalifikacija za Atlanto, ki predvideva, da se na olimpijske igre neposredno uvrsti le 10 najboljših čolnov in za vse reprezentance je bilo se kako pomembno, da si nastop zagotovijo že na Finskem. Slovenci so zato včeraj počivali, po dogovoru z vodstvo tekmovanja vozili celo za sodniškim čolnom in si priveslali današnji nastop v malem finalu, kjer bodo skušali osvojiti vsaj četrto mesto in vozovnico za Atlanto. Sele po repesažu se je videlo, kako mirno so se za polfinalno tekmo lahko pripravljali tekmovalci, ki so dobili ponedeljkove kvalifikacije, saj je zaradi uspeha »odpadla« se ena težka tekma. V slovenski skupini so najbolje startali svetovni prvaki in zmagovalci Luzerna Italijani, ki so vodili vse do tik pred ciljem. Na prvih treh četrtinah so bili na drugem mestu Avstralci, ki pa so na koncu popustili in zanesljivo osvojili tretje mesto, Britanci, brnasti iz Indianapolis, pa so s finišem se prehiteli branilce naslova Italijane. V prvi polovici proge so se v morebiten boj za tretje mesto vključili se Hrvatje, na drugih 1000 metrov pa so tudi oni popustili in polfinale je bilo odločeno. Romuni, seveda pa tudi slovenska četverica Denis Zvegelj, Milan Jansa, Sadik Mujkić in Jani Klemencič, na tekmi niso igrali vidnejše vloge. Bolj zanimiv je bil prvi polfinale. Poljaki, največje presenečenje med četverci na prvenstvu, so vodili od starta do cilja, za ostali dve mesti v

Mura - Žalgiris 2:1 (1:0)

STRELCI: 1:0 - Kokol (10), 1:1 - Vencevicius (73), 2:1 - Alihodžic (90).

MURA: Cernjavič, Baranja, Kokol, Cifer, Poljšak, Alihodžic, Brežič (Kmetec), Gajser, Breznik, Bakula, Stampfer (Bloudek).

ZALGIRIS: Koncevičius, Zvirgdauskas, Rimkus, Suliauskas, Stonkus (Pukelevicius), Vencevicius, Mikulenas, Tereskinas, Preiksaitis, Paltušnikas, Jankauskas.

Evropski izziv in dobre predstave v državnem prvenstvu so bili dovolj, da se je Fazerija (5000 gledalcev) napolnila kot že dolgo ne. Domáci so začeli nervozno, toda ob bučni podpori gledalcev so hitro uredili svoje vrste in že v 10. minuti nepricakovano povedli. Kokol je izvajal prosti strel s kakih 30 metrov na levi strani, močno zavita žoga pa je preletela vse igralce in poleg leve vratnice obtičala v mreži presenečenega Koncevičiusa. Zadetek je dal se več poleta Sobocanom in v 18. minuti je s kakih 16 metrov silovito sprožil Bakula, a je žoga zletela dober meter čez vrata Litvancev. Prvo pravo nevarnost so gostje uprizorili v 20. minuti, a je Jankauskas zadela dobro postavljenega Cernjaviča. Znova je na tribunah zavrelo v

32. in 33. minuti, ko so domáci izvedli dva obetavna napada, a je najprej zamudil Breznik, nato pa se Bakula.

Drugi polčas se je začel s pritiskom domácih, toda napadi so se končali na robu 16-meterskega prostora gostov. Iz enega redkih protinapadov so gostje v 73. minuti izenačili in pokopali vse upe Mure za napredovanje. Žoga je dolgo potovala v kazenskem prostoru domácih, naposled pa jo je Vencevicius z močnim strelom po tleh poslal za hrbet nemočnega Cernjaviča. Ko je že vse kazalo, da bo ostalo pri izidu 1:1 je Alihodžic z odličnim strelom z glavo Muri vendarle zagotovil prvo evropsko zmago. (Franc Bobovec)

Ostali izidi: Dinamo Batumi (Gru) - Obilic (Jug) 2:2 (prva tekma 1:0, kvalificiran: Dinamo); Lantana (Est) - Liepaja (Lat) 0:0 (0-3 Liepaja); Hradec Kralove (Čes) - Vaduz (Lie) 9:1 (5-0, Hradec); Sileks (Mak) - Vac Samsung (Madz) 3:1 (1-1, Sileks); Petrolul Ploiesti (Rom) - Wrexham (Wal) 1:0 (0-0, Petrolul); Teuta (Alb) - Turku (Fin) 3:0 (0-1, Teuta); Inter Bratislava (Slk) - La Valletta (Mal) 5:2, 0:0, Inter); Molde (Nor) - Dinamo Minsk 2:1 (1:1, Molde); Lokomotiv Sofija - Derry City (Irs) 2:0, 0:1, Lokomotiv).

NOVICE

Muster v četrtfinalu

UMAG - Avstrijski teniški igralec Thomas Muster, prvi nosilec teniskega turnirja ATP z nagradnim skladom stirosto tisoč ameriških dolarjev, se je z zmago v osmini finala proti Spancu Aleju Mancisidorju s 6:3 in 6:1 uvrstil v četrtfinale, kjer se bo srečal z osmim nosilcem, Spanceom Jordijem Aressejem. Ta je v osmini finala izločil Argentinca Hermana Gumyja s 6:4, 1:6 in 6:3. Spanec je svoj največji uspeh na tem turnirju dosegel leta 1992, ko je igral v polfinalu. Letos bo rezultat težko izboljšal, saj je Avstrijec Muster trdno odločen se tretjič zmagati v Umagu in hkrati tudi osvojiti deseti letosnji turnir ATP. V četrtfinale se je uvrstil tudi šesti nosilec, Spanec Javier Sanchez, ki je s 6:3 in 6:4 izločil Poljaka Wojteka Kowalskega.

Izidi - osmina finala: Thomas Muster (Avt, 1) - Alejo Mancisidor (Spa) 6:3, 6:1, Jordi Arrese (Spa, 8) - Herman Gumy (Arg) 6:4, 1:6, 6:3, Javier Sanchez (Spa, 6) - Wojtek Kowalsky (Pol) 6:3, 6:4, Andrea Gaudenzi (Ita) - Lars Jonsson (Sve) 6:1, 6:3.

Rosset uspešen

LONG ISLAND - Izidi osmine finala moskega teniskega turnirja v Long Islandu z nagradnim skladom 303 tisoč dolarjev: Marc Rosset (Svi, 3) - Arnold Boetsch (Fra) 6:2, 7:5, Todd Woodbridge (Avs) - Karol Kučera (Slk) 6:2, 6:1, Cedric Pioline (Fra) - Michael Joyce (ZDA) 6:3, 6:3, Jan Siemerink (Niz) - Paul Haarhuis (Niz) 7:6 (7:5), 6:4.

Sugiyama presenetila Martinezovo

MAHWAH - Za največje presenečenje osmine finala ženskega teniskega turnirja v Mahwanu je poskrbela Japonka Ai Sugiyama, ki je s 6:3, 4:6 in 6:4 premagala prvo nosilko, Spanko Conchito Martinez. Izpadla je tudi četrta nosilka, Belorusinja Natasa Zvereva. S 6:3 in 7:5 jo je premagala Amerikanka Marianne Werdel.

Izidi osmine finala: Jana Novotna (Čes, 2) - Sandra Cecchini (Ita) 6:7 (10:12), 6:2, 6:2, Marianne Werdel (ZDA) - Natasa Zvereva (Blr, 4) 6:3, 7:5, Magdalena Malejeva (Bol, 3) - Sabine Appelmans (Bel) 6:2, 6:3, Iva Majoli (Hrv, 5) - Gigi Fernandez (ZDA) 6:3, 6:2, Tatjana Jecmenica (Jug) - Miriam Oremans (Niz) 6:4, 7:5, Judith Wiesner (Avt) - Radka Zrubakova (Slk) 6:1, 6:0, Nicole Bradke (Avs) - Kristie Boogert (Niz) 6:2, 6:2, Ai Sugiyama (Jap) - Conchita Martinez (Spa, 1) 6:3, 4:6, 6:4.

Weissflog vnovič skače

OBERWIESENTHAL - Nemski smučarski skakalec Jens Weissflog je po operaciji kolena že okrevan in se tri tedne prej, kot je bilo načrtovano, vrnil na tekmovanje. V nemškem taboru so že napovedali njegov nastop na tekmi za poletni FIS grand prix konec tedna v Hinterzartnu. Tekmovalec je z 31 leti še vedno najboljši v Nemčiji, zadnjič pa je nastopil na svetovnem prvenstvu v kanadskem Thunder Bayju, kjer je na veliki skakalnici osvojil bronasto kolajno.

FORMULA ENA / SPA-FRANCORCHAMPS

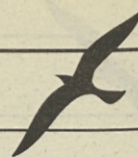
V belgijskih Ardenih se začena odločilni boj za naslov svetovnega prvaka

SPA-FRANCORCHAMPS - Po tednu, v katerem so prevladovala novice o prestopih dirkačev, bodo misli vseh sodelujočih v formuli 1 tokrat spet usmerjene samo na dirko v belgijskih Ardenih.

Damon Hill je z zmago v Budimpešti dokazal, da ga odstopa na prejšnjih dveh dirkah v Angliji in Nemčiji nista vrgla s tira in da se vedno računa na naslov svetovnega prvaka. Del razloga, zakaj so pri Williamsu pogodbo z njim podpisali že tako zgodaj, je verjetno tudi v tem, da ga razbremenijo nepotrebnega dodatnega psihičnega pritiska pred nadaljevanjem sezone. Za vodilnega Michaela Schumacherja, ki ima sedem dirk pred koncem se 11 točk prednosti pred Hillom, je dirka za VN Belgije pravzaprav druga domača dirka, saj je to dirkališče najbližje njegovemu rojstnemu kraju Kerpnu. Poleg tega je prav tu pred stiri leti prvi sedel v dirkalni formuli 1 in že naslednje leto dosegel prvo zmago.

»V Spa rad prihajam tudi zato, ker je to eno izmed najlepših in najbolj spektakularnih dirkališč na svetu,« pravi svetovni prvak. Hill je podobnega mnenja: »Dirkališče je dovolj

odprto in hitro, da na njem sposobnosti avtomobila lahko pridejo do pravega izraza. Nazaj smo dobili tudi legendarni zavoj Eau Rouge, cesar se veseli vsak dirkač. Občutek, ko s polno hitrostjo drvis najprej navzdol, nato skozi zavoj in nazadnje se navzgor, je zares fantastičen.« Zaradi hitrega dirkališča ima Ferrari z močnimi 12-valjnimi motorji tokrat več možnosti za uspeh kot običajno. Poleg Jeana Alesija in Gerharda Bergerja bosta za dobro uvrstitve se posebej motivirana tudi druga voznika Williamsa in Benettona David Coulthard in Johnny Herbert, ki se nimata zagotovljenega sedeza za prihodnje leto. Posebej Coultharda verjetno ne zanima več, kako bi pomagal Hillu, saj je bitko za drugi Williamsov sedez že dobil Jacques Villeneuve. Zato je za mladega Škota bolj pomembno, da si do konca sezone s svojimi nastopi pridobi zaupanje katerega od preostalih treh mostev: Ferrarija, Benettona ali McLarna. Povsod imajo prost se po en sedez, kandidatov pa je več kot kdajkoli: Berger, Herbert, Coulthard, Frentzen, Barrichello, Prost, Häkkinen in morda se kdo. (S. D.)

NOVICE

Uvedli preiskavo proti klubu Settaurense

RIM - Nogometna zveza je uvedla preiskavo proti nogometnemu klubu Settaurense (meddeželna amaterska liga), ki nastopa z dresi, na katerih sta natisnjeni stilizirani butara in orel, o nedvoumnem nacifasističnem izvoru pa prča tudi napis z imenom društva in runskima črkama SS (società sportiva). Receno je bilo, da so preiskavo uvedli, potem ko sta sporne drese pregledala predsednik amaterske zveze Elio Giulivi in predsednik deželne odbora Tridentinske pokrajine, vendar pa ni dvoma, da so ukrep sprejeli zlasti zaradi velikega medijskega odmeva, ki ga je imel dogodek na sredovih straneh velikih vsedravnih dnevnikov.

Illycaffè (brez Fosterja?) in Brescialat jutri v Gradežu

Po tretjem mestu na turnirju v Riminiju (v sredo zvečer je po dveh podaljskih s 117:107 premagal Madigana iz Pistoie) se trzaski košarkarski prvotiglas ze pripravlja za nastop na turnirju v Gradežu. Jutri ob 20. uri se bo pomeril s cantujskim Poltjem, ob 22. uri pa bo na vrsti tekma med goriskim Brescialatom in veronskim Mashem. Finalni srečanja bosta v nedeljo. Illycaffè bo v Gradežu verjetno nastopil brez svojega ameriškega centra Grega Fosterja, ki si je v Riminiju zvil gleženj. Pocivati mora pet dni.

ZDA boljše od »azzurrov«

LOS ANGELES - V prijateljski odbojarski tekmi za člane je reprezentanca ZDA s 3:0 (16:14, 15:11, 15:8) premagala Italijo. Mostvi se bosta spet pomerili danes ponoči v Phoenixu.

ZDA: Ball 3+6, Nygaard 4+15, Ctvrtlik 2+11, Fortune 6+19, Sorensen 6+24, Ivie 4+21. Niso igrali: Stork, Landry, Rogers, Watts, Lambert, Winslow.

ITALIJA: Tofoli 0+2, Giani 9+27, Cantagalli 1+7, Bernardi 7+16, Bovolenta 5+23, Gravina 1+3, Meoni, Zorzi 2+6, Papi 0+10, Pasinato 1+3. Ni igral Bracci.

Gremu prva tekma

PORTO ALEGRE - V prvi finalni tekmi za pokal Libertadores (južnoameriški pokal prvakov) je brazilski Gremio s 3:1 premagal kolumbijski Atletico Nacional. Gremio je povsem nadigral nasprotnika, cigan vratar Higuita je imel veliko »nadurnega dela«. Prvic je klonil pred soigralcem Marulando, ki je zakrivil avtogol., v 36. minuti pa je za Gremio podvojil Jardel. Na 3:0 je v 11. minuti drugega dela zaokrožil Nunes, Atletico pa je zaostanek zmanjšal v 26. minuti z Juanom Pablom Angelom. Povratna tekma bo prihodnjo sredo v Medellinu.

Piepoliju druga etapa trofeje »Scalatore«

TURIN - Leonardo Piepoli (23 let) je osvojil drugo etapo tridnevne kolesarske trofeje »Scalatore«, dolgo 123 km. Na skupni lestvici se naprej vodi Stefano Colagè. Vrstni red: 1. Piepoli (Ita, Refin) 3.07:54, s povprečno hitrostjo 39, 351 km/h; 2. Belli (Ita, Lampre) +59 sek.; 3. Pelliccioli (Ita, Polti) +1:00; 4. Pistore (Ita, Polti) +1:01; 5. Della Santa (Ita, Mapei) +1:46; 6. Colagè (Ita, Zg) +2:01. Skupni vrstni red: 1. Colagè 49 tock, 2. Pelliccioli 44; 3. Belli 39; 4. Pistore 30; 5. Caruso 27; 6. Piepoli 26.

PLAVANJE / 33. EVROPSKO PRVENSTVO NA DUNAJU

Še dve zmagi Van Almsickove

Popov še tretjič prvak na 100 m kravl

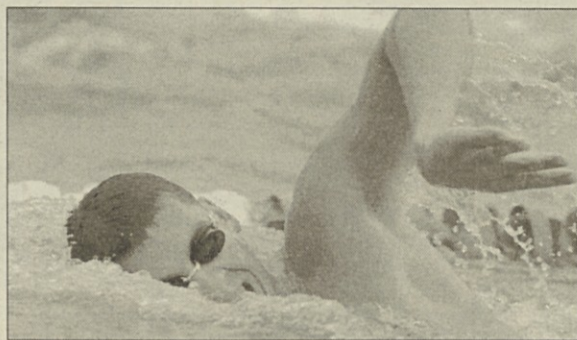
Sedemnajstletna Nemka je na dobri poti, da postane najbolj uspešna tekmovalka v zgodovini EP - Rusi osvojili že enajst kolajn

DUNAJ - Franziska van Almsick je po spodrsrlaju v sredo včeraj na plavalnem EP spet osvojila dve zlati kolajni in je na dobri poti, da postane najuspešnejša tekmovalka v zgodovini evropskih prvenstev. Sedemnajstletna Nemka je namreč na EP v Sheffieldu ze osvojila šest zlatih kolajn in jih ima sedaj ze deset, to je eno več kot njena rojakinja Ute Geweniger. Van Almsickova včeraj na 400 metrov kravl ni naredila napake, najzlahtnejše odličje pa si je priplavala tudi z nemško stafeto 4 x 100 metrov kravl.

Svetovni in olimpijski prvak Aleksander Popov je na 100 metrov kravl zmagal ze tretjič zapored, svetovni prvak Vladimir Selkov je ubranil naslov na 200 metrov hrbtno in

Rusiji prinesel enajsto kolajno, dve manj pa so jih doslej osvojili Nemci. Na tem prvenstvu je izjemno pripravljenost pokazala tudi Danka Mette Jacobsen. Evropska prvakinja na 200 metrov kravl leta 1991 je srebru na 100 metrov kravl in bronu na 200 metrov kravl dodala se zlato odličje na 100 metrov hrbtno.

Toda vse oči so bile uprte v Van Almsickovo. Podobno kot v sredo na 200 metrov kravl je tudi včeraj na 400 metrov kravl dosegla najboljši letosnji izid na svetu, kar ji je uspelo tudi v stafeti. 100 metrov je preplavala v času 55.08, kar je bolje od njenega torkovega zmagovalnega časa (55.34). Na 400 metrov je Nemka tokrat nastopila prvič na velikem tekmovanju in je s

Aleksander Popov tretjič prvak na 100 m prosto (AP)

hudim ritmom strla odpor tekmic ze na prvih 100 metrih. Srebro je osvojila Nizozemka Carla Guerts, bron pa Norvezanka Irene Dalby.

Mariborčanka Tanja Drezgic je na 400 metrov kravl zasedla 12. mesto in obenem postavila tudi nov državni rekord (4:20.55), v malem finalu je bila namreč cetrt. Drezgiceva je rekord postavila tudi v dopoldanskih kvalifikacijah, ko je progo preplavala v 4:21.77 in dosegla 14. cas. Za uvrstitev v veliki finale je bilo potrebno plavati 4:20.

Cetrto mesto Mariborčanke v finalu B in skupno 12. mesto v Evropi pomeni tudi izpolnitev norme za nastop na olimpijskih igrah v Atlanti.

Metka Sparavec je na 100 metrov hrbtno plavala 1:06.53. Za osebnim rekordom je zaostala za 92 stotink in dosegla 21. mesto. Če bi hotela v finale, bi morala plavati več kot sekundo hitreje. Slovenski nastop stafete 4 x 100 metrov za zenske je bil bolj simboličen. Nataša in Alenka Kejzar ter Drezgiceva in Sparavecova so bile 12. s časom 4:01.52.

Izidi: zenske - 400 m kravl: 1. Franziska van

Almsick (Nem) 4:08.37, 2. Carla Geurts (Niz) 4:10.73, 3. Irene Dalby (Nor) 4:13.44, 4. Malin Nilsson (Sve) 4:13.66, 5. Sandra Cam (Bel) 4:15.48, 6. Julia Jung (Nem) 4:15.94, 7. Kirsten Vliegheus (Niz) 4:16.14, 8. Carla Negrea (Rom) 4:19.18; 100 m hrbtno: 1. Mette Jacobsen (Dan) 1:02.46, 2. Cathleen Rund (Nem) 1:02.91, 3. Nina Sivanevskaja (Rus) 1:03.06, 4. Therese Alshammer (Sve) 1:03.12, 5. Antje Buschschulte (Nem) 1:03.40, 6. Helene Ricardo (Fra) 1:03.52, 7. Lorenza Vigarani (Ita) 1:03.55, 8. Catalina Casaru (Rom) 1:04.39; 4 x 100 m kravl: 1. Nemcija (Franziska van Almsick 55.08, Simone Osygus, Kerstin Kielgass, Daniela Hunger) 3:43.89, 2. Švedska (Louise

Jöhncke, Louise Karlsson, Linda Olofsson, Ellenor Svensson) 3:45.21, 3. Velika Britanija (Susan Rolph, Claire Huddart, Alex Benett, Karen Pickering) 3:46.89, 4. Rusija 3:48.23, 5. Španija 3:49.97, 6. Nizozemska 3:49.97, 7. Francija 3:50.74, 8. Romunija 3:53.95; moški - 100 m kravl: 1. Aleksander Popov (Rus) 49.10, 2. Torsten Spanneberg (Nem) 49.67, 3. Björn Zikarsky (Nem) 50.23, 4. Pavlo Knikin (Ukr) 50.31, 5. Nicolae Ivan (Rom) 50.55, 6. Pieter van den Hoogenband (Niz) 50.58, 7. Attila Czene (Mad) 50.70, 8. Nick Shackell (VBr) 50.77; 200 m hrbtno: 1. Vladimir Selkov (Rus) 1:58.48, 2. Nicolae Butacu (Rom) 1:59.96, 3. Adam Ruckwood (VBr) 2:00.16, 4. Ralf Braun (Nem) 2:00.30, 5. Tamas Deutsch (Mad) 2:00.67, 6. Emanuele Merisi (Ita) 2:00.70, 7. Jirka Letzin (Nem) 2:01.75, Sergej Ostapčuk (Rus) diskvalificiran.

Današnji spored: 400 m kravl (m) - Jure Bucar in Nace Majcen, 100 m delfin (z), 200 m prsno (m), 100 m prsno (z), 4 x 100 m mešano (m), 800 m kravl (z, kvalifikacije) - Tanja Drezgic. (U. M.)

Danes igra za vas Totocalcio

Angelo Spadoni

Angelo Spadoni (1977), eden naših najbolj perspektivnih play makerjev, se je začel ukvarjati s košarko pri Kontovelu leta 1983 in stalno igral pri tem društvu v mladinskih kategorijah in zadnji dve leti tudi v članski ekipi, letos pa je prestopil k Boru, s katerim bo igral v deželni C2 ligi. Bil je tudi član mladinske deželne reprezentance FJK in raznih selekcij ZSSDI.

Prejšnji teden je Andrej Vogrič pravilno napovedal sedem izidov.

Atalanta - Parma	2
Bari - Napoli	X
Florentina - Torino	1X
Inter - Vicenza	1
Juventus - Cremonese	1X
Lazio - Piacenza	1
Padova - Milan	12
Sampdoria - Roma	1X2
Udinese - Cagliari	1X
Andria - Bologna	1
Reggiana - Palermo	1X2
Ascoli - Siena	X
Casarone - Savoia	2

SLOVENSKI ULTRAMARATONEC DUŠAN MRAVLJE SPET DOMA

Dosežek, ki ga navadni ljudje težko razumejo

Tudi Brigita Bukovec (na levi) je iskreno čestitala ultramaratoncu Dušanu Mravljetu (Foto: B. P.)

gelesa do New Yorka, saj jih je nas as premagal za več kot 20 ur.

Ker je Mravlje od 46 etap, zmagal kar 35-krat, od tega 18-krat sam in 17-krat skupaj z enim ali več sotekmovalci, dosedanji rekord pa je izboljšal za 64 ur, so japonski organizatorji njegovemu spremljevalcu Frenku ze po prvih etapah, ki jih je Mravlje suvereno dobil, dodelili zensko, ki naj bi ugotovila, kaj nekaj fenomenalni Slovenec uživa, da dosega tako dobre rezultate. Ko je ugotovila, da poleg običajne hrane uživa samo se vitaminske, mineralne in energetske preparate Enervit, je Japonka postala del njegovega spremstva in namesto Frenka Dušana pripravljala hrano ter se ob tem naučila celo nekaj slovenscine. Dušan Mravlje je ob prihodu povedal, da je zelo vesel, da je po več kot dveh mesecih spet doma. Znova je poudaril, da med celim tekom ni videl toliko naravnih lepote kot v Slove-

niji. Najprej bo nekaj dni počival, nato pa se bo prvič po dveh letih z družino odpravil na dopust. Ko je to omenil zbranim novinarjem in sponzorjem, mu je predstavnik hotelov iz Portoroža ponudil bivanje v njihovih hotelih, kar je Mravlje z veseljem sprejel.

Mravlje je ZDA premagal v 422 urah in 59 minutah ali s povprečno hitrostjo več kot 11 km/h. Mnogi poznavalci pa tudi Dušan sam menijo, da je to morda celo rekord za večne case. Morda bi ga lahko izboljšal edini Mravlje sam, vendar pravi, da se na ta tek ne bo več vrnil, razen ce mu nekdo ponudi milijon dolarjev. Letos za sodelovanje in zmago ni dobil niti centa. »Ce pekel izgleda tako kot ta tek, potem ne bom nikoli več storil nobenega greha,« se je poslal Mravlje. Poseben sprejem so velikemu sportniku pripravili tudi krajanji rodnega Strazišca pri Kranju.

Simon Demšar

HITRA HOJA

Fabio Ruzzier se je v Švici uspešno pripravil za DP

Po SP v Göteborgu se je pričel drugi del atletske sezone. Na programu so se nekatera državna prvenstva, predvsem mladinska ter klubska, ter prvenstvo v hoji na 50 km, ki nas pobjize zanima, ker bo na njem nastopil tudi naš hitrohodec Fabio Ruzzier. Tekmovanje bo 1. oktobra v kraju Marrubiu na Sardiniji. V okviru priprav na DP je Ruzzier v švicarskem Yverdonu sodeloval na 20. »Grand Prix international de la ville«. To tekmovanje (20 km proge po zgodovinskem središču tega prelepega mesta blizu jezera Neuchâtel) je v tem času ze vrsto let najpomembnejše v Evropi in na njem nastopi cela vrsta svetovnih in olimpijskih prvakov. Letos je bilo 91 atletov iz 10 držav Evrope ter Alžirije, med njimi veliko udeležencev iz članskega SP v Göteborgu in SP veteranov v Buffalu. Ruzzier se je takoj po startu vključil v skupino najboljših, ki je v začetku stela kakih 25 atletov. Vročina in nadležni topel veter, ki je atlete dobesedno izsusil, sta terjala številne žrtve. Ceh Malysa in Madžar Kovacs sta odstopila, belgijski prvak Leroy in italijanski

mladinski prvak Duciolli pa sta omagala tri km pred ciljem. Belorus Vezhel, ki je bil leta 1989 tretji na svetovnem pokalu v Barceloni (tedaj kot član »zbornajce« ZSSR) je pristal le na 25. mestu.

Kaj pa Ruzzier? Na letos daleč najboljši tekmi na tej razdalji se je uvrstil na odlično 11. mesto v času 1.32:30. Zanimivo je, da je bil edini, ki je drugi del proge prehodil hitreje od prvega (46:21 proti 46:09), kar prča o njegovi svežini in kaže na možnost, da ta rezultat se izboljša. Priloznost se mu ponuja ze 3. septembra v Melfiju, kjer bo državno ekipno prvenstvo na 20 Km. Kar se švicarskega tekmovanja tice, naj omenimo se, da je zmaga pripadla Anglezu Bellu, drugi je bil Ceh Masito, tretji pa Anglez Penn. Tekmo je dokončalo le 49 atletov, Ruzzier pa je bil med veterani seveda prvis tremi minutami prednosti pred drugouvrščenim.

Z doseženim časom pa bi bil na SP v Buffalu prvi z 4'26" prednosti pred Grkom Karageorgosom! Res škoda, da se zaradi finančnih razlogov Ruzzier prvenstva ni mogel udeležiti.

BRNIK - Vsi, ki so se včeraj zbrali na brniškem letališču, da pozdravijo zmagovalca teka cez ZDA,

42-letnega Dušana Mravljeta, so si bili edini, da gre za dosežek, ki ga navadni ljudje težko razume-

mo. Tezko so ga razumeli tudi Mravljetovi tekmeči na 4706 km dolgem teku Transamerica od Los An-

NOGOMET / JUTRI V KRIŽU OB 16.30

Veliko zanimanje za tekmo s Triestino

Srečanje sodi v okvir proslav ob 30-letnici včlanjena v Coni - Požrtvovalni domačini

V Križu potekajo mrzlične priprave za jutrišnje prijateljsko tekmo med Vesno in Triestino. Domačini so ves teden zaposleni s čiščenjem in urejanjem igrišča, da bi bilo nared za to srečanje, ki bo gotovo privabilo v Križ veliko število privržencev nogometa.

Predsednik SD Vesna Franc Cattonar je pred jutrišnjim pomembnim srečanjem dejal: »V vasi vlada veliko navdušenje za tekmo s Triestino in vsem se moram zahvaliti za delo, ki so ga opravili na igrišču. Posebno pohvalo si zaslužijo tudi naše zenske, ki so se poskrbele za vse, da bodo priredile gostom domačo in pristno zakusko. Pricakujemo velik obisk gledalcev in upam, da se bodo s tekmo tudi zabavali. Seveda bo to srečanje za nas le prestižnega pomena, kajti kakovostna razlika med ekipama je seveda očitna.«

Kriški nogometaši so začeli s pripravami na novo sezono prejšnji teden. Prvi nastop so opravili prav sinoči na turnirju v Spetru ob Soči proti Gradeseju, ki nastopa v elitni amaterski ligi (Glede na pozni začetek srečanja, ob 21. uri, vam ne

moremo posredovati izida). V torek pa bodo na istem turnirju igrali proti Staranzanu.

Tudi Triestina nadaljuje s pripravami na novo prvenstvo. Po uspešnem pokalnem nastopu v Castelfrancu Venetu proti Giorgioneju, so tržaški nogometaši igrali trening tekmo med seboj (standardna proti »rezervni« postavi). Standardno mostvo je zmagalo z zadetki Gubellinija, Marsicha in Polmonarija. V napadu sta predvsem zadovoljila Marsich in Marzi. Zelo dobro se je spet obnesel vratar Nioi, ki je sicer igral z rezervnim mostvom, je pa zanesljivi član prve Triestinine postave.

Med navijači trzaskega mostva pa se se niso polegale polemike zaradi dragih abonmajev. S takimi cenami, pravijo, društvo gotovo ne bo spet privabilo na tribune množic navijačev, saj je večina tekem v C2 ligi na nizki tehnični ravni. Kaze pa, da je vodstvo trzaskega nogometnega kluba ubralo drugačno »politiko«.

Jutrišnja tekma v Križu, ki sodi v okvir prireditve ob 30-letnici včlanjena SD Vesna v Coni, se bo začela ob 16.30. (bl)

ODBOJKA / MOŠKA C1 LIGA

Soča je priprave začela v za zdaj okrnjeni zasedbi

Feri je vojak, Lutman pa se obojavlja - Na priprave v Brno bo s slogaši odšel tudi dosedanji član Fincantierija Zuccon

Ta teden so začeli s pripravami na novo prvenstvo tudi igralci Soče Sobema. Pod vodstvom novega trenerja Vojka Jakopica se bodo na novo prvenstvo pripravili v domači telovadnici v Sovodnjah. Do konca septembra bodo trenirali petkrat tedensko, medtem ko bodo kasneje trenirali trikrat na teden, enkrat pa bodo se vadili z uteznimi.

Trener ekipe in vodstvo društva pa se mora v teh dneh soočiti z novimi težavami. Mitja Feri ima namreč probleme z vojašcino, saj mora na civilno sluzenje vojaškega roka v Sacile pri Pordenonu in zaradi tega v naslednji sezoni ne bo mogel igrati v C1 ligi. Na to v društvu niso bili pripravljeni, saj si je sam igralec pričakoval, da bo lahko služil v Gorici. Po odpovedi Ferija pa je vprašljiva tudi prisotnost Damjana Lutmana, ki je za nadaljnjo igranje postavil kot pogoj kompetitivno ekipo. Društvo vsekakor upa, da bo Lutmana uspelo prepričati, da igra tudi v naslednji sezoni.

Trenutno lahko tako Jakopič racuna na vse lanske igralce, letos pa so k Soči prestopili Matej Makuc in Luciano Battisti. S Sočo trenutno trenira tudi Boris Sfiligoj, njegova usoda pa je se negotova, saj je igralec last Olympie, tako da se društvu morata o njem se sporazumeti. Prav zaradi novih težav pa isče Soca nove okrepiteve, med drugimi je zainteresirana tudi za Rajana Gravnarja, ki bi moral letos nastopiti v Espogom v D ligi.

Jakopič s štoparico ugotavlja stopnjo pripravljenosti sočanov (F. Studio Reportage)

Kot smo že poročali je s treningi začel tudi Koimpex, ki se jutri odpravlja na enotedenske priprave v Brno. Potem ko si je društvo za eno leto zagotovilo bivšega valovca Stabileja, se je s trziškim Fincantierijem dogovorilo za enoletno posojilo centra Maura Zuccona, ki se bo ekipi pridružil že na pripravah v Brnu.

Vzhodno krasko društvo

ima med drugim še nekaj možnosti, da ga vključijo v B2 ligo. Iz Rima so namreč sporočili, da so pet ekip že vključili v B2 ligo, da se pa igranju v B2 ligi ni odpovedala nobena ekipa iz nase dežele ali od sosednjih. Zdej mora Koimpex caka, da se katera ekipa odjavi iz prvenstva. Če pa se to zgodi, je Koimpex prvi kandidat za prestop. Možnosti so vsekakor zelo

majhne.

Nekaj casa so krožile novice, da bi se lahko odpovedala igranju v B2 ligi zaradi finančnih težav ekipa iz Pordenona, ki je lani napredovala iz C1 lige. Na koncu pa se je društvo le vpisalo, vendar je prodalo svoja dva najboljša igralca Moglianu, ki je lani izpadel iz lige, a je bil vanjo ponovno vključen in bo tako okrepjen gotovo povzročal velike težave slogasem in sočanom. Pordenone pa, ki bo letos Valov nasprotnik, bi moral nastopati v B2 ligi v slabši zasedbi, kot je lani igral v C1 ligi.

V velikih težavah pa je tudi trziški Fincantieri, ki ima stete igralce. Govorilo se je, da bi lahko igranje v C1 ligi prepustilo Buii, zdaj pa je bolj aktualna zamisel o združitvi Fincantierija z Vivilom, ki je lani napredoval iz C2 lige in se baje tudi nahaja v precejšnjih težavah. (A.M.)

NOGOMET / OD PONEDELJKA V ORGANIZACIJI ŠD BREG

1. memorial »Naši fantje«

Poleg Brega in Doline še šest mostev, favorit pa je San Sergio

Od 28. avgusta do 8. septembra bo na dolinskem nogometnem igrišču »1. memorial Naši fantje« v organizaciji SD Breg in pod pokroviteljstvom občine Dolina. Turnir je posvečen igralcem Brega Davidu Mauriju, Paulu Mondu, Flaviju Diminichu in ostalim, ki so v preteklih letih prerano umrli. Na turnirju sodeluje osem ekip: Breg, Chiarbola, Costalunga, Dolina, Domio, Junior Aurisina, San Sergio in Servola. Spored tekem je sledec:

Ponedeljek, 28. 8. tekma A Breg - Dolina, to-

rek, 29. 8. tekma B Chiarbola - Junior Aurisina, sredo, 30. 8. tekma C San Sergio - Servola, četrtek, 31. 8. tekma D Costalunga - Domio, torek, 5. 9. zmagovalca srečanj B in C, sredo, 6. 9. zmagovalca srečanj A in D, petek, 8. 9. finale za prvo mesto.

Vsa srečanja se bodo pričela ob 20. uri, razen finalnega, ki se bo pričelo ob 19. uri. Vsa srečanja bo sodila sodniška trojica. V primeru, da se bodo tekme ob koncu regularnega časa (90 minut) končala neodločeno bodo na vrsti 11-

metrovke. Ekipa si lahko od drugih klubov izposodi tri igralce, med srečanjem pa jih lahko zamenjajo kar štiri. Igralec, ki bo izključen na eni tekmi, ne bo mogel nastopiti v naslednjih srečanjih turnirja.

Obetajo si precej zanimiva srečanja, saj bodo to ua vse udeležence prve zahtevnejše tekme po začetku priprav. Glavni favorit je seveda San Sergio, ki nastopa v elitni ligi in ki ga od letošnje sezone trenira Maurizio Constantini, bivši igralec Triestine. (E.B.)

NOGOMET / PRI ŠTANDREŠKI EKIPI ZA NOVO SEZONO

Pri Juventini dokajšnje novosti v odboru in igralskem kadru

Juventina stopa v novo nogometno sezono s precejšnjimi novostmi, predvsem glede odbora, ki je sedaj »razširjen«.

Clansko mostvo je imelo uradno predstavitev v ponedeljek na standreskem igrišču, treninge pa je začelo naslednji dan pod vodstvom novega trenerja Franca Zuppichinija, ki je lani treniral Isonzo iz Turjaka.

»Nas cilj v tem prvenstvu je obstanek v ligi. Potrebujemo pa pomoč navijačev in zelel bi, da bi se Standrezci spet približali nogometni ekipi in da bi postalo standresko nogometno igrišče zbor vseh vasčanov. Zelimo si tudi, da bi dobili nove odbornike, predvsem mlade, saj potrebujemo novih in svežih moči. Pa tudi vsak nasvet nam bo dobrodošel,« je dejal predsednik standreskega društva Lado Marchi.

Ekipa, katere bo tudi letos sponzor Radenska, bo že danes imela prvi uradni nastop. Igrala bo namreč na turnirju v Fari. Na prvem srečanju, ob 19. uri, se bo pomerila z Morarom, ki nastopa v 2. amaterski ligi. V Juventinini skupini na tem

turnirju nastopata se Mariano in San Lorenzo.

Ze naslednji teden, 3. septembra pa caka Juventino prva tekma v italijanskem amaterskem pokalu. In ze za uvod bo standresko mostvo igralo v derbiju proti Sovodnjam.

Ta derbi je med našimi nogometnimi privrženci na Goriskem zelo pričakovan ...

»To je prvič v zgodovini promocijske lige na Goriskem, da igrata dve slovenski ekipi v tem prvenstvu. Nogomet ima v obeh vaseh zelo bogato tradicijo. Zato je tudi razumljivo, da je zanimanje za ta derbi veliko. Zdravo rivalstvo med ekipami pa je v sportu potrebno in celo koristno. Upam, da bodo navijači obeh ekip uživali ob lepi in sportni igri.«

Kaj pa na mladinskem področju?

»Tudi letos bomo imeli dve mladinski ekipi, under 18 in cicibane. Mladinsko mostvo je, kot clansko, začelo priprave v torek, trener pa je Giuseppe Ciotta,« je dejal Marchi.

V članskem mostvu je prišlo do nekaterih sprememb. Ekipa se je ok-

repila z Bastianijem, ki se je sicer vrnil k Juventini, potem ko je igral pri Sovodnjah, z Luco Tommasonejem, ki je lani igral pri Lucinicu, in z Giancarlo Villanijem (lani član goriske Azzurre) in z Lucom Montinom (lani pri Palmanovi).

Pri Juventini v tej sezoni pa ne bodo igrali več Massimo Pizzi, Fabio Franti, ki je skupno s trenerjem Maurijem sel k Poggiu, Odone Pa-

Sovodnje jutri na turnirju v Špetru ob Soči

Sovodnje, ki se temeljito pripravljajo na italijanski amaterski pokal in promocijsko prvenstvo, bodo jutri igrane prvo tekmo na turnirju v Špetru ob Soči. Sovodnjenci se bodo ob 19. uri spoprijeli s San Canzianom, ki kot nase mostvo nastopa v promocijski ligi. V drugem kolu tega turnirja pa bodo naši nogometaši igrali v torek ob 21. uri proti Ronchiju, ki nastopa v elitni amaterski ligi.

scolat, Fabrizio Gandin, ki ga je ze najela Capriva, in Franco Mazzilli, ki je oblekel dres Itale iz Gradišca. Društvo pa bo skušalo na vsak način prepričati »veterana« Massima Tabaja, da bi ne prenehal z igranjem, kot je izrazil željo, in da bi se naprej vodil standresko ekipo, v kateri je pravi steber.

Juventina bo v novi sezoni igrala z naslednjo postavo (verjetno so se možne spremembe): VRATARJA: Manuel Zanier, Walter Peric. BRANILCI: Moreno Trevisan, Massimiliano Candutti, Marko Cernigoj, Tullio Bastiani, Tommasone, Massimo Kaus. VEZNI IGRALCI: Giancarlo Villani, Luca Montana, David Gergolet, Marino Peteani, Massimo Tabaj (?), Marjan Cingerli, Mitja Kobal. NAPADALCI: Marko Devetak, Peter Gergolet, Franco Cecotti, Roberto Andaloro, Davide Brumatti.

Za člansko mostvo pa bi lahko igrali se naslednji mladinci: Paolo Padovani, Alessandro Romano, Gabriele Trampus, Gaetano Gambino, Davide Gallo, Denis Pavo in Sandy Macuzzi. (bl)

NOVICE

Skupine in spored deželnega nogometnega pokala

Nogometna pokrajinska federacija je v teh dneh objavila skupine za deželni pokal. Na pokalu sodeluje kar sedem slovenskih ekip, le Zarja in Gaja se nista prijavili.

Mostva slovenskih društev so bila tako porazdeljene, Skupina B-3 Edile Adriatica, Villanova, Medeuza in Vesna. Skupina B-4 Serenissima, Primorje, La Varianese, Zaule. Skupina E-1 Dolina, Breg, Domio, Chiarbola. Skupina E-2 Vermeigliano, Portuale, Mladost, Olimpia. Skupina E-3 Junior, Aurisina, Sistani, Kras in Primorec.

Srečanja bodo 3., 10. in 17. septembra s pričetkom ob 17. uri. Na vrsti bosta tudi dva derbija, oba 17. septembra in sicer Dolina-Breg in Kras-Primorec. (E.B.)

Obvestila

SD Polet - kotalkarska sekcija priredi v soboto, 2. in v nedeljo, 3. septembra v Prosvetnem domu na Opcinah kotalkarsko revijo. Vabljeni! Sekcija ob enem sporoča, da so v teku vpisovanja za novo sezono in za začetniški tečaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkališču na Pikelcu od 17.00 do 20.00 ali po telefonu na št. 213420.

SZ Jadran obvesca, da so se priceli treningi za igralce letnikov 1983/84 vsaki dan od 9.30 do 11.00 in od 17.00 do 18.30 v Prosvetnem domu na Opcinah.

RAI 1

- 6.45 Jutranja oddaja Unomatina, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
 9.30 Nan.: Ocetov pes
 9.55 Film: Il professore a tutto gas (kom., ZDA '62, i. F. MacMurray, N. Olson), vmes (11.00) dnevnik
 11.45 Poletna oddaja Verde mattina estate
 12.25 Vreme in dnevnik
 12.35 Nan.: Gospa iz Westa (i. J. Seymour, J. Lando)
 13.30 Dnevnik
 14.00 Film: Furia bianca (pust., ZDA '54, i. C. Heston)
 15.45 Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
 18.00 Dnevnik, nato informacije o prevoznosti cest
 18.15 Nan.: Alf (i. M. Wright)
 18.50 Variete: Poletje v Luna Parku
 19.35 Vreme, dnevnik in sport
 20.40 Film: Papillon (dram., ZDA '73, i. S. McQueen, D. Hoffman, A. Zerbe)
 23.25 Dnevnik
 23.30 Nan.: Viaggiatori delle tenebre
 24.00 Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme
 0.30 Dok. Videosapere: Filozofija in aktualnost
 1.00 Aktualno: Sottovoce
 1.15 Dok.: Creare immagine
 1.30 Variete: Sotto le stelle

RAI 2

- 6.30 Nad.: Atto d' amore
 7.20 Dok.: V kraljestvu narave
 8.05 Variete za najmlajše
 9.30 Nan.: Lassie, 9.55 Sarano famosi, 10.45 nad. Secrets (20. del)
 11.30 TG2-33, 11.45 dnevnik
 12.00 Risanke
 12.10 Nan.: L' arca del dottor Bayer - Novi prijatelji
 13.00 Dnevnik in vreme
 13.40 Variete: Quante storie Disney, risanke
 14.15 Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
 15.30 Dnevnik
 15.35 Nan.: Velika dolina
 17.20 Dnevnik
 17.25 Nan.: Zdravnik med medvedi
 18.10 Sport in vreme
 18.35 Serevo Variabile
 18.45 Nan.: Hunter
 19.45 Dnevnik in sport
 20.20 Risanke: Go-Cart
 20.40 Variete: Vita da cani (vodi Jocelyn)
 23.30 Dnevnik in vreme
 0.05 Boks, Menegola-Stecca (IP v superperesji kat.)
 Film: Uniti nella vendetta (pust., ZDA '50)

RAI 3

- 6.00 8.30 Jutranji dnevnik, informacije, vreme
 8.40 Videosapere: Vodic za izbiro fakultete
 9.00 Sport: SP v veslanju
 12.00 Dnevnik, vmes nogomet, zrebanje za EP
 14.00 Dezelne vesti, dnevnik
 14.30 Nan. Sherlock Holmes
 15.30 Sport: kolesarstvo, EP v plavanju
 17.30 Nan.: Capitan Nice
 18.00 Dok.: Zivljeje v ogledalu
 18.45 Aktualno: Mesec branja
 18.55 Vreme, dnevnik, dezelne vesti, 19.50 BlobSoup
 20.30 Film: Terrore al binario 9 (krim., ZDA '92, i. S. Kurtz, R. Crenna)
 22.15 Brividi ultimo minuto
 22.30 Dnevnik, dezelne vesti
 22.55 Nan.: In famiglia e con gli amici
 23.50 Variete: Prvomajski koncert (vodi P. Chiambretti)
 Dnevnik, pregled tiska, kultura in vreme
 0.30 Fuori orario

RETE 4

- 7.20 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
 7.45 Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
 14.00 Nad.: Sentieri
 15.05 Film: Peggio per me... meglio per te (kom., '68)
 17.00 Nan.: Donne pericolose, 18.00 A cuore aperto, 19.30 Moonlighting, vmes (19.00) dnevnik
 20.30 Film: Il segno di Venere (kom., It. '55, i. F. Valeri, S. Loren, V. De Sica)
 22.35 Film: Non si sevizia un paperino (krim., It. '72, i. F. Bolkan, B. Bouchet), vmes (23.30) dnevnik
 Pregled tiska
 0.50 Nan.: Hisa v preriji
 1.00

CANALE 5

- 6.00 Na prvi strani
 9.00 Nan.: Casa dolce casa
 9.30 Film: Mariti in città (kom., It. '58)
 11.30 Nan.: Una bionda per papà, 12.00 Robinsonovi, 12.30 Casa Violino
 13.00 Dnevnik TG 5
 13.25 Lezioni private
 13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
 15.00 Nan.: Pappa e ... ciccina (i. R. Farr), 15.30 La tata
 16.00 Otroška oddaja, vmes risanke in nanizanka
 18.00 Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
 20.00 Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
 20.40 Nad.: Beautiful
 22.30 Dnevnik
 23.15 Nan.: New York Police Department
 0.20 Nočni dnevnik Tg5

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
 11.30 Nan.: Le strade di San Francisco
 12.25 Odprti studio
 12.45 Sport studio
 12.50 Avtomobilizem F1
 14.10 Variete za najmlajše
 15.00 Film: Tre piccoli Ninja e il tesoro sacro ('90)
 17.00 Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
 18.20 Variete: Bravissima
 18.30 Nan.: Miami Beach
 19.30 Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
 20.00 Variete: Nati per vincere
 20.40 Film: Fuga dal futuro (pust., ZDA '87, i. M. Broderick, H. Hunt)
 22.45 Kolesarstvo
 23.15 Film: Invader (fant., ZDA '93, i. H. Bacmann)
 1.15 Variete: Bravissima
 1.25 Italija 1 sport
 2.30 Nan.: Baretta

TELE 4

- 17.45, 19.30, 22.25, 0.25 Dogodki in odmevi
 20.30 TV film: Shaft (krim.)
 21.40 Nan.: Maguy

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
 14.10 Film: Saadia (dram., '54)
 16.00 23.00 EP v plavanju
 20.00 Dok.: Albatros
 20.35 Film: Triplo gioco (krim., VB '84, i. M. Caine)

RAI 3 slovenski program

- 20.25 Risanka: Filip
 20.30 Dnevnik

SLOVENIJA 1

- 11.10 Delfin Flipper, 5. del amer. nanizanke
 11.30 Moja enciklopedija zivali, 11. oddaja: sova
 11.45 Roka Rocka - MTV Unplugged: Elton John
 12.30 Že veste
 13.00 Poročila, VS
 16.05 Film tedna: Svatba, ponovitev
 18.00 TV dnevnik 1
 18.05 Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 34. oddaja
 18.20 Pasje mesto, kanadska risana nanizanka, 30/32 del
 18.45 Kate in Allie, 17. del angleske serije
 19.10 Risanka
 19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
 20.00 Brewster McCloud, ameriski film
 21.45 Turistična oddaja
 22.05 TV dnevnik 3, vreme
 22.20 Sport
 22.25 Sova
 22.25 Brooklynski most, 21/22 del ameriske nanizanke
 23.20 Trd oreh, 2. del angl. nanizanke
 23.45 Brane Roncel izza odra, ponovitev
 Videostrani

SLOVENIJA 2

- 14.15 Forum
 14.30 Wildbach, 3. del nemske nadaljevanke
 15.25 Majski cvetovi, 1. del angleske nanizanke
 16.25 Dunaj: EP v plavanju, finale, prenos
 17.40 Sova, ponovitev
 18.05 Regionalni studio Koper
 18.45 Znanje za znanje, učite se z nami
 19.10 Risanka
 19.30 TV dnevnik 2, vreme,
 20.00 Podezelski utrip, angleška nanizanka, 5/10 del
 20.50 Cloveska žival, angleška plz serija, 3. del
 21.40 Anton Tomaz Linhart: Ta veseli dan ali Matickec se zeni, posnetek predstave MGL
 23.45 Mirni dnevi v Clichyju, francoski film

KANAL A

- 10.00 Spot tedna, A-shop
 10.15 Luc svetlobe, ponovitev
 17.10 Sybil, ponovitev 1. dela ameriskega filma
 19.00 Vreme, risanka
 19.10 Luc svetlobe, 498. del
 20.00 Benny Hill, 7. del
 20.30 Obalna straža, 21. del
 21.20 Vreme
 21.25 Teden na borzi
 21.35 Sybil, 2. del ameriskega filma
 23.10 Sarah Vaughan, dokumentarna oddaja
 00.10 Dracula, 2. del serije
 01.05 Ziveti danes - v Evropi norosti, pon. dok. oddaje

Koper

- 16.00 Dunaj:
 EP v plavanju
 18.00 Slovenski program:
 Poletni studio 2
 18.45 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
 19.25 Paleontologija in muzej, dokumentarna oddaja
 20.10 Globusov tik tak
 20.30 Srečanje z zgodovino - avtor Ezio Giuricin
 21.30 Jazz:
 Trio Ratko Divjak
 TV dnevnik
 22.25 Dunaj:
 Evropsko prvenstvo v plavanju

ORF Avstrija 1

- 11.30 Ovseni kosmiči te naredijo seksi, angleška komedija
 13.00 Tiny Toon
 13.25 Mila Superstar
 13.50 Smrkci
 14.05 Ewoks
 14.35 Ko so zivali zapustile gozd
 15.00 Kremenčkovi
 15.25 Mini čas v sliki
 15.35 Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija,
 16.20 Obalna straža: Boj za tjujnje
 17.10 Strašno prijazna družina: Moja prijateljica Sandy
 17.35 Zlata dekleta: Vendetta
 18.05 Stara macka, 1/15 del nemske serije: Zlata mrzlica, 1. del
 19.00 Pri Huxtablovih:
 19.30 Cas v sliki, kultura
 20.00 Pogledi od strani
 20.15 Orli zakona, ameriska kriminalna komedija, 1986
 22.10 Nogomet
 22.20 Vrazje spletke, ameriski akcijski film, 1990
 23.50 Cas v sliki
 23.55 Strike force, ameriska kriminalka, 1974
 01.05 Strašno prijazna družina
 01.30 Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
 02.55 Poljub, ponovitev ameriske grozljivke
 04.25 Skrivnost muzeja voščenih lutk, ameriska klasična grozljivka, 1933
 05.40 Raji zivali: Vroci pesek in pisani ptici

ORF Avstrija 2

- 06.00 Videostrani
 06.50 Strašno prijazna družina, ponovitev
 08.55 Poljub, ponovitev ameriske grozljivke
 10.25 Skrivnost muzeja voščenih lutk, ameriska klasična grozljivka
 14.25 Doktor Trapper John: Sestra na sledi storilcu
 15.15 Umor, je napisala: Umor Sherlocka Holmesa, 2. del
 16.00 EP v plavanju, z Dunaja
 17.30 Dobrodošli v Avstriji
 19.00 Zvezna dezela danes
 19.30 Cas v sliki, kultura
 20.00 Sport
 20.15 XY - nereseno, policija prosi za pomoc
 21.20 Stefan Frank: Otroci tekme
 22.05 Cas v sliki
 22.30 Moderni casi
 23.50 XY - nereseno
 00.00 Mednarodno atletsko tekmovanje
 00.20 Smrtni zarki dr. Mabusaja, kriminalka, 1964

RADIO

Slovenija 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Službenec po svetu; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Nočno.

Slovenija 2

- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreativna; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobntinice; 14.45 Gori. Doll. Naokoli; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

- 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Musica viva; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gimnazijum; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Odlomki iz opere Rigoleto; 19.30 Kje poleti ustvarjajo; 20.30 Festival za staro glasbo; 22.30 Igra; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

- (Srednji val: 549 KHz, UKV 88,6,96,4,100,3,100,6,104,3,107,6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obvestila; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Od vrha do dna; 9.45 Za in proti; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-1.00 Glasbeni izbor.

Radio Koper (italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italia; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00

Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu; 20.00 Rock; 1.00 RGL zur.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 19.30 Večerni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajžo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

0.00 Radio Kaki; 11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 19.00 TB: Fear Factory; 20.00 Institut Egon March predstavlja; 21.00 Te amo Cubal; 22.00 Idealna godba I. Vidmarja.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Afera Hreščak v tržaškem občinskem svetu; 8.40 Glasba, vmes (9.15) Pravljični kotiček; 10.10 Trieste Prima 1994; 11.30 Odprta knjiga: Mesto v zalivu (B. Pahor, r. M. Kravos, 23.); 12.00 Stari časi družabnosti; 12.40 Slovenske ljudske pesmi; Slovenski oktet; 13.45 Števerjan 95; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Filozofi in literati; 14.30 Soft music; 15.00 Poletni mozaič; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasba za dobro voljo; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzora.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Presegli boste težnjo po pretiranem samopotrjevanju, zato se vam zna zgoditi, da boste že v kratkem pometli z utesnjujoco navlako in lahkotno poleteli nad oblake.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Zaradi nepričakovanega uspeha se boste nekoliko prevzeli in začeli deliti nasvete vsevprek, tudi tistim, ki jih sploh ne potrebujejo. Trenutno jih potrebujete vi.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V luči prejsnjih dogodkov se vam bo zdelo, da bo odslej vaše življenje veliko lažje in prijetnejše. Sploh se ne motite; grešite zgolj z vero, da se bo vse zgodilo samo od sebe.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Samokritično boste ocenili neko svoje dejanje in priznali svojo napako. Drugim bo to vse, vendar vas bo še naprej grizel občutek, da vas potihem kritizirajo.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Bližnje boste obsodili za podcenjujoč odnos do stvari, ki vam pomeni svetinjo, hkrati pa se boste zavedali, da si s precejšanjem idealov delate medvedjo uslugo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Delo vam ne bo najbolj dišalo, vendar ga boste kljub temu opravili z vso potrebno vestnostjo. Zvečer si boste privoščili perverznen greh, ki vas že dolgo časa obseda.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Pritisnili boste na partnerja, ces da vlaga premalo truda za skupno materialno blaginjo. Mar se ne veste, da materialna blaginja uničuje voljo po doseganju duševne?

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Zatočpljeni boste v svoje misli in načrte, zato boste za marsikoga videti kot kakšen globok filozof. Ko bo napočil trenutek za modro pomoč sotrpinu, pa boste zatajili.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Na vse kriplje si boste prizadevali, da bi drugi pohvalili vaš nov videz. Res je, da obleka dela človeka, vendar samo v očeh tistih, ki se sramujejo človeške golote.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Naposled boste uresnili načrt, ki ste ga prelagali že tako dolgo, da ste nanj že skorajda pozabili. Uspeh bo več kot očiten, vaša samozavest pa bo ohranila ranljivost.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: S povečano budnostjo boste opazovali dogajanje okoli sebe in ocenjevali sorodne duše. Kljub vsej skromnosti si boste morali priznati, da ste najboljši.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: V ljubezenskem gnezdecu boste površinski, grobi in malomarni, zato boste s partnerjeve strani deležni številnih prikritih in odkritih očitkov. Ne vračajte mu z enakim.

NIZOZEMSKA

Osveščena prihodnost in javni prevoz v Amsterdamu

»Lahko se zgodi, da bomo celo plačevali ljudem, da se bodo vozili z kolesi«

Ko je aktivist Luud Schimmelpenninck v šestdesetih letih mestu Amsterdam ponudil brezplačna »bela kolesa«, so si hvalezni Amsterdamčani večino kar prisvojili. Preostala so končala v kanalih. Zdaj Schimmelpenninck z vnovičnim projektom »belih koles« spet skuša zmanjšati avtomobilski teror in prepričan je, da mu bo tokrat uspelo. Projekt za računalniško nadzorovano floto koles, ki naj bi delovala na kovance, je že izdelal. Če bo projekt potrdil njegovo raziskavo, se bo na amsterdamskih ulicah že v treh letih pojavilo tisoč koles.

Njegova kolesa so v času »flower-power generacije«, ko so aktivisti svarili pred onesnaženjem v mestnih središčih, preplavila naslovnice časopisov, vendar pa so kmalu po izginitju z ulic postala simbol za zmago človeške narave nad idealizmom. Med tridesetletno vojno z avtomobili na ulicah Amsterdama so ga nekateri proglasili za vizionarja, drugi pa za cudaka. Herojski neuspeh njegovega prvega projekta belih koles je nasledil sistem »belih avtomobilov« v poznih šestdesetih letih, vendar mu za kakšen uspešen projekt nikoli ni uspelo zbrati dovolj denarja.

Nov sistem koles dokazuje, da je Schimmelpenninck levičarsko politiko svoje mladosti povezal s trznimi raziskavami. »Novi načrt se zelo razlikuje od tistega v šestdesetih letih,« pravi Schimmelpenninck. »Tokrat smo vanj vpletli denar - uporabniki bodo morali kolo vrniti, ce bodo hoteli svoj depozit dobiti nazaj.«

V sklopu »depozitnega sistema« bodo v mestu namestili sedemdeset posebnih stojal z določenim številom koles. Uporabniki bodo morali na kontrolno ploščo vtipkati cilj svoje

poti, vložiti depozit v visini petih guldnov in morda se določeno ceno za uporabo ter počakati, da bo stojalo sprostito kolo.

Prebivalci Amsterdama, ki so znani po svoji ljubezni do koles, na ta način ne bodo imeli razloga, da

bi belo kolo odpeljali domov in ga prebarvali s črno barvo. Nova kolesa dajejo vtis, kot da so sestavljena iz odtocnih cevi in delov otroškega kolesa, in so neverjetno grda. Schimmelpenninck pravi, da je njihova oblika unikatna. Amsterdamčani jo bodo gotovo sprejeli za svojo. »Eden ali dva bosta gotovo končala v Tokiu ali kje drugje. Pričakujemo, da jih bo približno pet odstotkov ukradenih ali uničenih, vendar vemo, da si takšen projekt Amsterdamčani želijo.«

Nova kolesa niso preva-

ra. Bila naj bi resen del amsterdamskega prometa in nekoč naj bi prevzela približno trideset tisoč voženj dnevno. »Nasa raziskava v središču Amsterdama je pokazala 901 tisoč voženj na dan,« pravi. Večina Amsterdamčanov, ki že imajo svoja kolesa, jih bo tudi v prihodnje uporabljala. Drugi se bodo navelicali cakanja na tramvaje, morda jim bo na kolesu počila guma ali pa se bodo odpravili na kraj, ki bo precej oddaljen od javnega prometa. Tudi turisti bodo navdušeni nad njimi. »Bela kolesa bodo nova oblika javnega

prevoza. Stala bodo na cesti in čakala na uporabnika, in ne obratno.«

Amsterdamski mestni svet, ministrstvo za promet in nizozemska železniška družba so podprli pilotski projekt, ki vključuje dve stojali in majhno število prototipnih koles v bližini amsterdamskega zivalskega vrta. »To bo popolnoma komercialen podvig,« razlaga Schimmelpenninck, ki za financiranje svojega projekta potrebuje dva in pol milijona guldnov. Njegov inovacijski center je neprofitna organizacija, upa le na poravnavo stroškov. »Lahko se zgodi, da bomo celo plačevali ljudem, da se bodo vozili z kolesi.«

V primeru placilnega sistema osrednji računalnik kolesa ne bo sprostil, ce bo uporabnik kot cilj navedel stojalo, ki bo zasedeno. Računalnik bo morda uporabnikom ob zasedenih stojalih ponujal brezplačne voznje, ce bodo izpraznili stojala ali pa jim bo celo placal, da bodo le uporabljali kolesa.

Schimmelpenninck zaradi izkušnje s pretkanimi Amsterdamčani v šestdesetih letih razmislija o novih prijemih. Kako naj ljudi prepriča, da si koles ne prisvojijo za nedolocen čas? »Razmislimo o načinih odvzema kolesa, ce bi ga kdo predolgo obdržal,« pravi. Vendar pa stari idealizem se vedno zivi. »Vendarle smo prepričani, da ljudje ne bodo unicevali koles in stojal, saj jih bodo potrebovali.«

Keiron Henderson,
Reuter

Kolesa so dobrodošla v boju proti onesnaženosti v mestu (Foto: Barbara Reya)

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

349	LIT. JUNA- KINJA SVETLANE MAKAROVIC	ODTUIJTEV	ZVEZA, POVEZANOST, MEDSEBOJNA ODVISNOST	MODEREN PLES	NEKDANJI TURSKI CEH	RIBNIK (POG.)	KOVINSKI BAROMETER	SANJA DOLEZAL	BOGOVEREC	SL. ROKOME- TASICA KAPIDZIC	BREZ- KUJNOST	OPAZKA, ZAPISEK, PISMENA OPOMBA	AVTOR: SIMON BIZJAK	V MORJU ZIVECI NECLENAR	GLAVNO MESTO KITAJSKE	EMIL NOLDE	DIVJA MACKA	FR. IGRA S KARTAMI	KRAJ PRI DEKANIH	BLOMDAH- LOVA OPERA
BASKOVSKO MESTO OB BISKAJSKEM ZALIVU													ODRSKO GLAS- BENO DELO LUIGI NONO							
RUSKI PISATELJ, NOBELOVEC L. 1971																				
ZASAJANJE ZELA V KOZO								LASTNIK								ZIMSKO VOZILO LJUBIMEC HERO				
SL. LITERARNI ZGODOVINAR (ALOUZU)				ZRAK (LAT., GR.)				VETRIC ORG. SNOV V ZIVIH CELICAH					LESAGEJEV JUNAK (BLAS) TISKARSKO SITO				SOVRAZNICA ZELEZA			
SUMERSKI BOG NEBA				AM. LIRIK (ROBERT) SREDOZEM. RASTLINA				KRAJ PRI POSTOJINI SL. SLIKAR (BOZIDAR)									KRAJ PRI PORECU (IZ CRK ART)			
MEHKA SNOV, SUROVINA ZA IZDELKE					HRVASKI PISATELJ KOVACIC	IVAN TAVCAR PRITOK DONA- VE V NEM.		PRITR- DILNICA DEL OBRAZA				VODNA RASTLINA IT. PLEMISKA RODBINA						GLAVNI STEVNIK ANG. VOTLA MERA		
IVAN CANKAR			ENOTA ZA SVETILNOST KONRAD ADENAUER								REKA NA SKOTSKEM (IZ CRK KES)				NIKOLAJ PIRNAT		SL. GLASBENIK SOSS	ZGODOVINSKI KRAJ PRI ZADRU	RUSKA BALERINA PAVLOVA	
NAMERNO POVZRO- CANJE NE- VSECNOSTI										BIKOV GLAS ROALD AMUNDSEN		SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA			RIM. BOGINJA LOVA PAUL VERLAINE					
OPLETENA TREBUSASTA STEKLENICA (POG.)												BOROVA SMOLA ZA ETERICNO OLJE								
ANTON AZBE			PREBIVALEC TEB												LUKNJA, NASTALA Z VRTANJEM					

VRTINA
ER.
TEBANEC.
VA.
TERPENTIN.
KANTARICA.
DIANA.
STA.
RIK.
SIKANA.
NP.
ESK.
KANDELA.
IC.
ENA.
ALGA.
JA.
IT.
MASA.
TAR.
STRANE.
FROST.
ANU.
RVA.
GIL.
SAPA.
AER.
RES.
SANI.
IMETNIK.
PIKANJE.
SOLZENICIN.
ALEKSANDER.
OPRETA.
STIAN.
SAN SEBA-
Vodovarno:
RESITEV:

JASNO ZMerno OBLAČNO RAHEL ZMEREN MOČAN RAHEL ZMEREN MOČAN NEVIHTE VETER MEGLA TOPLA FRONTA HLADNA FRONTA OKLUZIJA SREDIŠČE CIKLONA SREDIŠČE ANTI-CIKLONA

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.13 in zšlo ob 19.54. Dan bo dolg 13 ur in 41 minut. Luna bo vzšla ob 05.27 in zšla ob 19.11.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Portorož	23,0	Mura	16,9
Trst	23,9	Sava (Radovljica)	12,2
Malinska	24,0	Sora	15,0
Poreč	23,9	Ljubljana	16,7
Split	24,8	Soca	15,1
M. Losinj	24,8	Vipava	13,3
Dubrovnik	25,0	Bohinjsko jezero	20,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: NE 6 do 12 vozlov
popoldne: NW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.54 najnižje -55 cm, ob 10.21 najvišje 43 cm, ob 16.10 najnižje -29 cm, ob 21.58 najvišje 42 cm.
Jutri: ob 4.19 najnižje -56 cm, ob 10.43 najvišje 47 cm, ob 16.40 najnižje -35 cm, ob 22.30 najvišje 43 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	22
1000 m	18
1500 m	14
2000 m	10
2500 m	7
2864 m	4

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje ljudi vplivalo obremenilno, tako da bodo vremensko občutljivi ljudje imeli značilne vremenske pogojene težave.

VOX POPULI

Kdor je len ob setvi, malo zanje.
Otrok se hrani z mlekom in pohvalami.

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Nov rekord: 16 ljudi na jadrani deski

HAMBURG - Kaže, da je vpis v Guinnessovo knjigo rekordov karseda prestižen dosežek, sicer si ne bi mogli razložiti, zakaj si toliko ljudi prizadeva, da bi naredilo nekaj povsem nenavadnega. Zadnji »podvig« si je omislila skupina šestnajstih ljudi, ki so na petnajstmetrski deski postavili nov svetovni rekord v tej »disciplini«. Prejšnji rekord je pripadal skupini, ki je stela člana manj, zato bo zdaj neizprosno izbrisana iz knjige.

Proces proti Davidu Kangu

Razstava o tradicionalni židovski medicini

IZRAEL - »Židje in medicina: vera, kultura in znanost« je naslov razstave, ki je na ogled v telavivskem Muzeju diaspore in na kateri se lahko obiskovalci seznanijo z zgodovinskim pregledom načinov zdravljenja, ki jih je uporabljalo »izbrano ljudstvo«.

Prireditev osvetljuje vlogo in učinke znanstvenih oziroma verskih prijemov pri zdravljenju vse do današnjih dni.

Židovska medicina je že od začetka poudarjala pomen osebne higiene, saj naj bi ta prispevala k preprečevanju bolezni. Med 613 dolžnostmi, ki bi jih moral pravi Žid upravljavati, jih je kar dobra tretjina posvečena pravilni prehrani, higieni in spolnemu obcevanju.

Prav ukaz rabina, naj si verniki pred obedom umivajo roke, je baje pripomogel, da so se Židje v srednjem veku resili strašne kuge.

Med razstavljenim materialom si ravedneži lahko ogledajo raziskave sirskega zdravnika Jeana iz 15. stoletja, ki je skušal dokazati vpliv astrologije na različne dele telesa. Po njegovih ugotovitvah naj bi ozvezdje Bika učinkovalo na glavo, Dvojčka na roke, Ribi pa na noge.

Na razstavi je prikazan tudi razvoj sodobnih izraelskih bolnišnic, ki sodijo v vrh svetovne medicine. Kljub temu del ortodoksnega prebivalstva raje uporablja stare, tradicionalne načine zdravljenja.

Avstralsko sodišče je razsodilo, da je 24-letni študent David Kang, ki je 26. januarja 1994 s strašino pištolo streljal na princa Charlesa (posnetek je od takrat), kriv, čeprav se Charlesu ni zgodilo nič hudega. Kazen bo znana danes.